

Obecní lesy a kůrovcová kalamita

Národní síť Zdravých měst ČR

Aleš Erber

V krátkosti o mně:

- Dříve jsem pracoval u Lesů ČR (9 let)
- Správce cca 100 ha lesa.
- Jsem licencovaný odborný lesní hospodář a akreditovaný lesní poradce MZe.
- Obhospodařuji lesy přírodě bližším způsobem převyšujícím zaběhlé standardy – princip „Pro Silva“.
- Člen výboru pro životního prostředí, zemědělství a venkov zastupitelstva Pardubického kraje a Kůrovcového kalamitního štábu Pardubického kraje.
- Spolupracuji s oběma lesnickými fakultami a dopravní fakultou Univerzity Pardubice

Motto

„Nejvyšší ekonomické cíle lesního majetku musí vždy stát na ekologické stabilitě lesního ekosystému a na dobrém sociálním prostředí firmy.

Pouze tyto parametry zajišťují všechny funkce lesů vyvážené, a to s trvale udržitelným výnosem z lesního majetku a maximálně efektivně.“

O lesy pečuji přírodě bližším způsobem převyšující zaběhlé standardy – princip „Pro Silva“.

www.prosilvabohemica.cz

Jedná se hospodaření využívající dynamických sil přírody ...

Program přednášky:

1. Krátký úvod k lesům ...
2. Příčiny a současný stav kůrovcové kalamity
3. Znalost úlohy veřejných lesů
4. Eliminace ekologických a ekonomických ztrát
5. Možná opatření proti ekol. a ekon. ztrátám
6. Řešení krize s celostátním i lokálním významem
7. Lesnicko-dřevařská vize

Inf. o mně ...

www.aleserber.cz

Je čtvrt hodiny po dvanácté, říká hospodář o hrozící zkáze borových lesů

9. října 2018 11

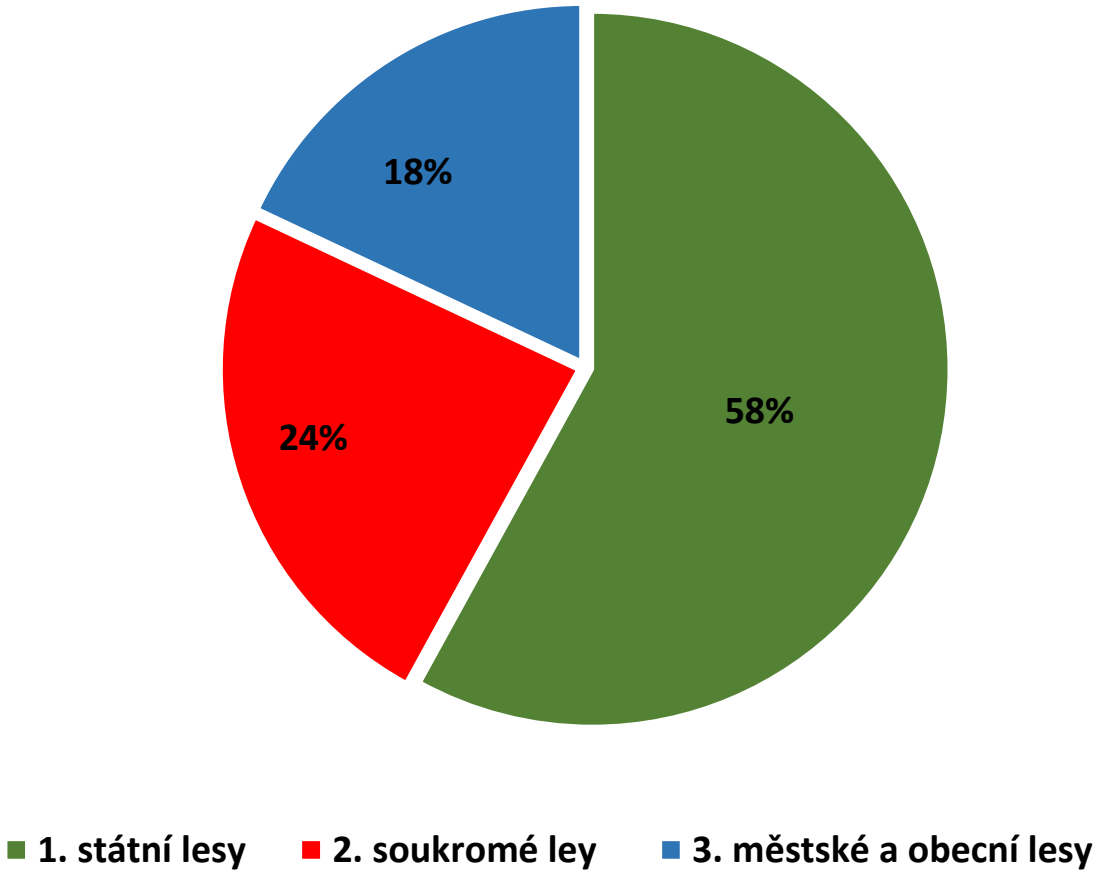

1. Krátký úvod k lesům ...

Vlastnická struktura lesů

Vlastnictví		Porostní plocha	
		ha	%
Státní lesy		1 496 290	57,42
z toho	LČR, s. p.	1 251 858	48,04
	Vojenské lesy a statky ČR, s. p.	123 298	4,73
	MŽP (NP)	95 515	3,67
	krajské lesy (střední školy aj.)	1 646	0,06
	ostatní	22 653	0,87
	MŽP (AOPK)	1 321	0,05
Právnické osoby		80 849	3,1
Obecní a městské lesy		444 668	17,06
Lesy církevní a náboženských společností		52 475	2,01
Lesní družstva		30 747	1,18
Lesy ve vlastnictví fyzických osob		500 070	19,19
Ostatní (nezařazené) lesy		911	0,03
Celkem		**2 606 010**	**100,00**

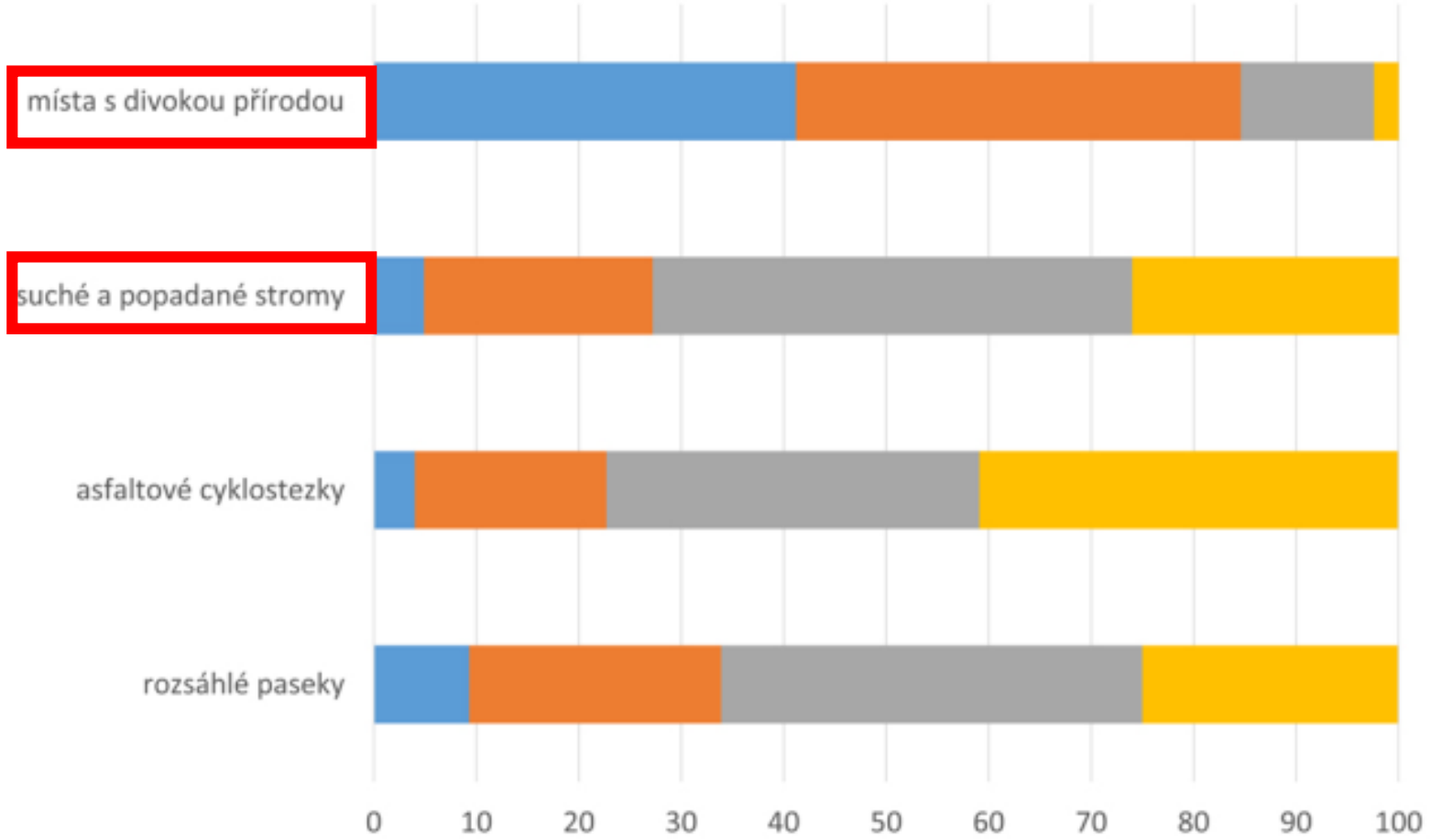
Zdroj: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2016

Lesy pohledem české veřejnosti: jak mají vypadat a jak se v nich má hospodařit

- PhDr. Jana Stachová, Ph.D., Sociologický ústavAkademie věd ČR, v.v.i.

Graf 5 – Co se lidem na lese (ne)líbí? (%), 2017

Spíše chce mít uhlazený les plný hub …

Přechod k divočině ale veřejnost odmítá

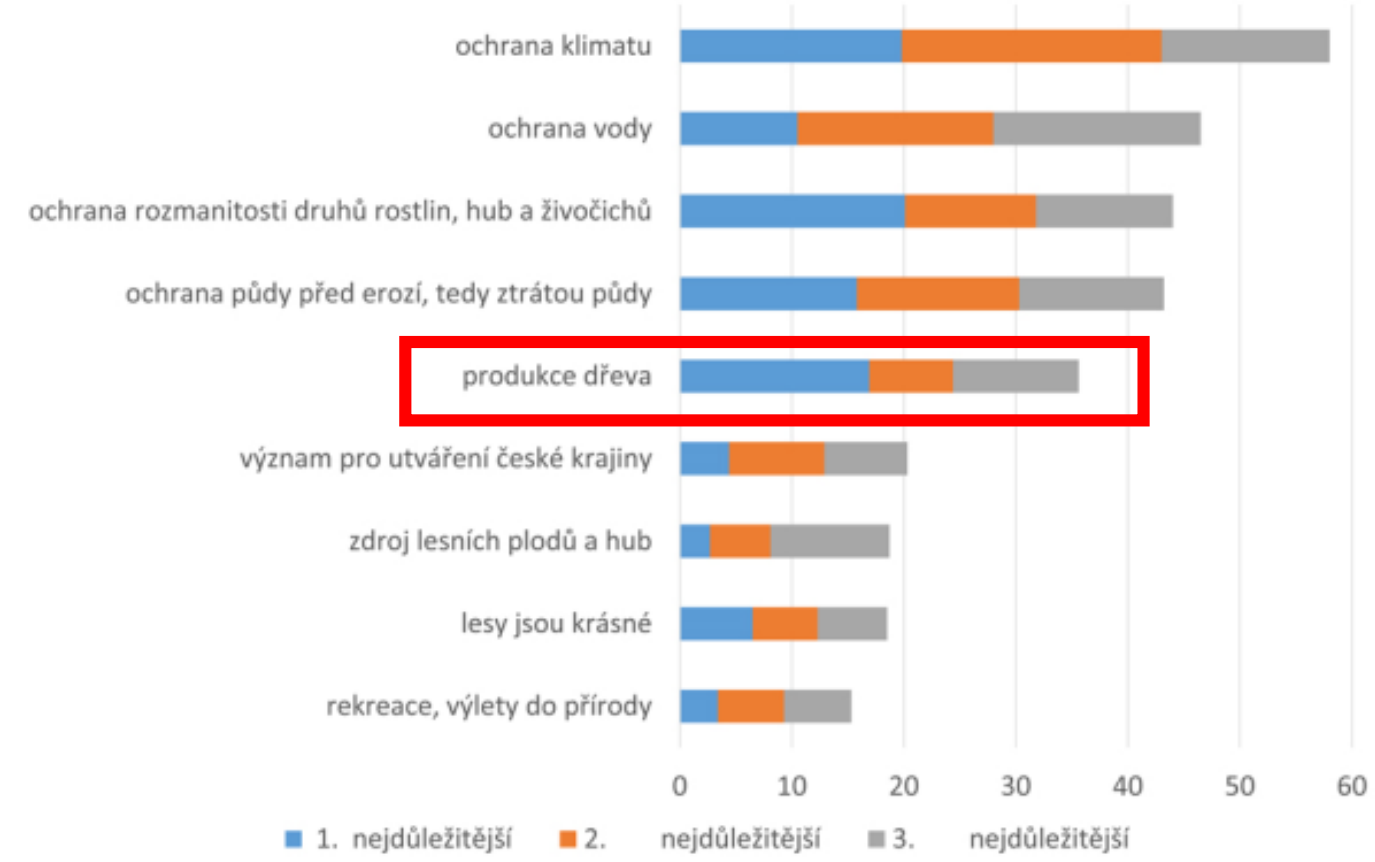

Lesy pohledem české veřejnosti: jak mají vypadat a jak se v nich má hospodařit

- PhDr. Jana Stachová, Ph.D., Sociologický ústavAkademie věd ČR, v.v.i.

Graf 2 – Důležitost funkcí lesa (%), 2017

Zdroj: CVVM, červen 2017 (N = 960–980)

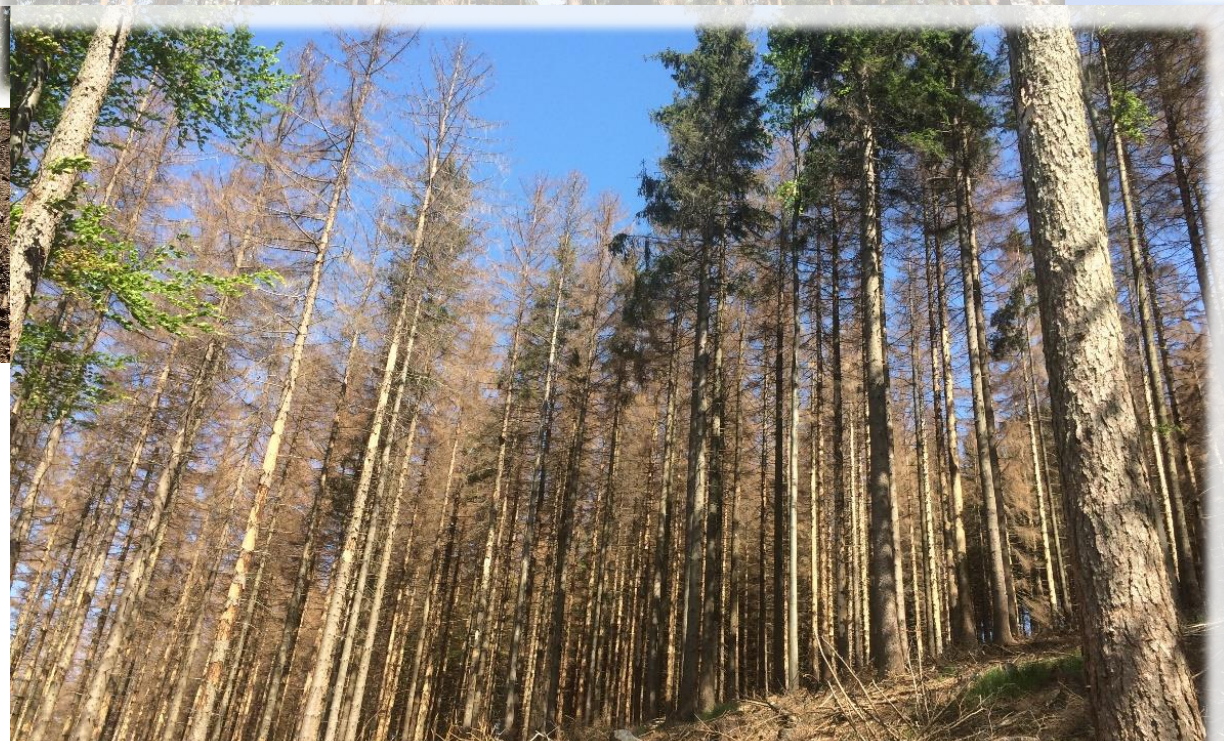
Poznámka: znění otázky – „Vyberte, prosím, z těchto funkcí lesa tři, která jsou podle Vás nejdůležitější?"

2. Příčiny a současný stav kůrovcové kalamity

Cílem lesníků je odjakživa pěstovat porosty …

- Druhově, věkově, výškově, tloušťkově a tím prostorově diferencované,
  aby byly odolné proti větru, suchu, škůdcům s cílem vyšší odolnosti a stability
- s plněním všech funkcí lesů (společenské |nedřevní| a dřevoprodukční),
- Na principu trvale udržitelného hospodaření ...

… Spěli k takovému cíli všichni vlastníci lesů a lesníci???

Když **trvale udržitelného hospodaření**, které se skládá ze tří rovnocenných pilířů, není naplňován, dochází k narušení ekologického, sociálního, ekonomického

… k masivní ztrátě biodiverzity (vymírání) fauny a flory = štěpkování potěžební zbytků, nedostatek starých tlejících stromů v porostech, nízká pestrost způsobů hospodaření a tvarů lesů!

… dochází k odlivu lesních pracovníků kvůli dlouhodobě nízkým mzdám u všech vlastníků lesů = a nyní chybí v boji s kalamitami v lesích …

… a Lesy ČR od 2013 do 2018 odvedly do státního rozpočtu – 37 mld. Kč. Nyní podniku chybí.

A CO ROZPOČTY MĚST A OBCÍ?

Od napsání díla: *Sylvicultura oeconomica* (1713) se ovšem ledacos změnilo.

Především jsou jiné potřeby (poptávka) **společnosti**, **průmyslu**, **běžného života a v neposlední řadě rychle měnící se počasí**, které výrazným způsobem ovlivňuje globální změna klimatu, která výrazným způsobem ovlivňuje naši krajinu.

Hans Carl von Carlowitz

Jestli se tak hospodařilo, proč vypukla kůrovcová kalamita a dochází k velkoplošným rozpadům lesů a ke vzniku obrovských ploch bez lesů?

?

PROČ KALAMITA DOŠLA TAK DALEKO … ?

Ekologická tragédie aktuálně probíhá … Hodně se tom píše a mluví …

Mnoho městských a obecních lesních majetků je v ekonomických potížích, které se budou umocňovat …

Ale jsou o tom obeznámeni vedení a zastupitelé měst a obcí a jejich obyvatelé?

Kde hledat příčiny přírodní katastrofy z pohledu

- ekologického pro lesy
- ekonomického pro vlastníky lesů
- environmentálního pro společnost

Ano, globální změna klimatu má velký podíl ...

https://www.idnes.cz/technet/veda/globalni-oteplo
grafy.A150703_165530_veda_pka

1. Meteorologické sucho
2. Zemědělské, lesnické, půdní sucho
3. Hydrologické sucho
4. Ekonomicko-sociální sucho
   a. – ohroženo zásobování pitnou vodou
   b. – bezpečnostní hrozba státu

Klimatická změna je spouštěčem rozpadu lesů, jež je umocněna dalšími problémy lesů s českými specifiky ...

Identifikováno 17 příčin krize lesů a vůbec celého lesnicko-dřevařského sektoru!

1. Špatné druhové složení a věková, výšková a prostorová struktura našich lesů,
2. vysoká hustota porostů destabilizující ekologickou a statickou odolnost lesů,
3. na živiny ochuzená lesní půda a měnící se růstové podmínky (opakované 200 – 300 leté pěst. SM a BO),
4. klesající biodiverzita v lesích – pestrost hosp. způsobů a tvarů lesů (malé zast. nízkých a středních lesů),
5. přemnožená býložravá zvěř a nedostatečně úživná lesní a zemědělská krajina
6. nedostatečná připravenost lesních porostů na klimatickou změnu,
7. nedostatečná finanční podpora majetníků lesů a zájem drobných vlastníků ve lesy – vl. roztříštěnost,
8. Špatně nastavená správa lesů malých výměr ze strany státu a poradenská činnost pro drobné vlastníků lesů, malý zájem drobných vlastníků o své lesy špatně nastavená správa lesů a strategie v ochraně lesa u největšího správce lesů – Lesů ČR
9. špatně nastavená správa lesů a strategie v ochraně lesa u největšího správce lesů – Lesů ČR
10. nedostatek potřebného reprodukčního materiálu,
11. špatná ekonomická a obchodní koncepce vůči správcům státních lesů
12. nedostatek lesních pracovníků - nízké mzdy v lesnictví, nejistota práce, špatné prac. podmínky = dlouhodobý odliv
13. nedostačené množství dřevozpracujících kapacit,
14. nasycený trh dřívím a pád cen dříví
15. nízké využívání českého dřeva v tuzemském průmyslu a ve stavitelství – vysoký export dříví bez přidané hodnoty,
16. nízký zájem společnosti, médií a tím i politiků o environmentální problematiku … školství, invest. do ŽP?
17. Dostatečná reakce lesnického managementu a politiků?

17 identifikovaných příčin lesnicko-dřevařské krize

Špatně nastavená správa lesů a strategie v ochraně lesa

- Špatná a nedostatečná koordinace, dohled a osvěta SSL – ve směru k malým vlastníkům lesů (nízký rozpočet organizací zřízených rezortem MZe)
- Neprovázanost SSL s výzkumnými institucemi a provozní praxí
- Nedostatečné zavádění nových vědeckých poznatků do provozní praxe
- Nefunkční model „při pni“ v době kalamit – kalamitní správy s. Morava
- Špatná informovanost veřejnosti a médií – o významu lesů a důležitosti lesa

Dne 22.8.2016 vyšly HN s touto zprávou

"Máme nejlepší krajinu za posledních 250 let a podíl lesů ještě poroste," říká **ministr zemědělství Marian Jurečka**.

A ještě v roce 2016 se všechno zdálo, že je v nejlepším pořádku ...

Aktuální vydání HN
Předplatte si HN
Přihlaste se

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Brand Lab.

VÝSLEDKY

Lesům ČR loni klesl hrubý zisk na 6,49 miliardy. Podle podniku za to může změna stavu rezerv

Generálním ředitelem podniku Lesy ČR je Daniel Szórád.

autor: HN – Lukáš Bíba

REKLAMA | Předplatné Premium je zcela bez reklam.

ČTK, lhp

11. 4. 2016 / 08:59 / 4 minuty čtení

V té době se již šířila na severní Moravě a ve Slezsku kůrovcová kalamita, která výrazně zesílila po roce 2015.

V této oblasti je ale kalamita již od roku 2003.

Dne 24.4. 2018 se zjistilo, že skutečnost je zcela jiná ...

iROZHLAS

DOMOV SVĚT EKONOMIKA SPORT KULTURA VĚDA KOMENTÁŘE ŽIVOTNÍ STYL VOLBY ARCHIV

VĚDA VESMÍR PŘÍRODA TECHNOLOGIE HISTORIE TÝDEN VODY

Kde se nacházíte: iROZHLAS.cz / Věda a technologie / Příroda | Související témata: Lesy ČR kůrovec ochrana životního prostředí les

Stav českých lesů je historicky nejhorší, jde o ekologickou katastrofu, varují odborníci

Za bezprecedentní ekologickou katastrofu označil současný stav lesů náměstek ministerstva životního prostředí Vladimír Dolejský na semináři o kůrovcové kalamitě ve sněmovně. Podle něj se o zhoršování situace vědělo dlouhodobě.

ZPRÁVY, KTERÉ J

Špatná ekonomická a obchodní koncepce vůči správcům státních lesů

1. Špatně provedená transformace státních lesů.
2. Nevhodně nastavený a nedos[illegible] podnikatelského prostředí, př[illegible]

Aktuálně.cz MENU EKONOMIKA KALKULAČKY PŘEHLEDY KDE SE NEJLÉPE ŽIJE

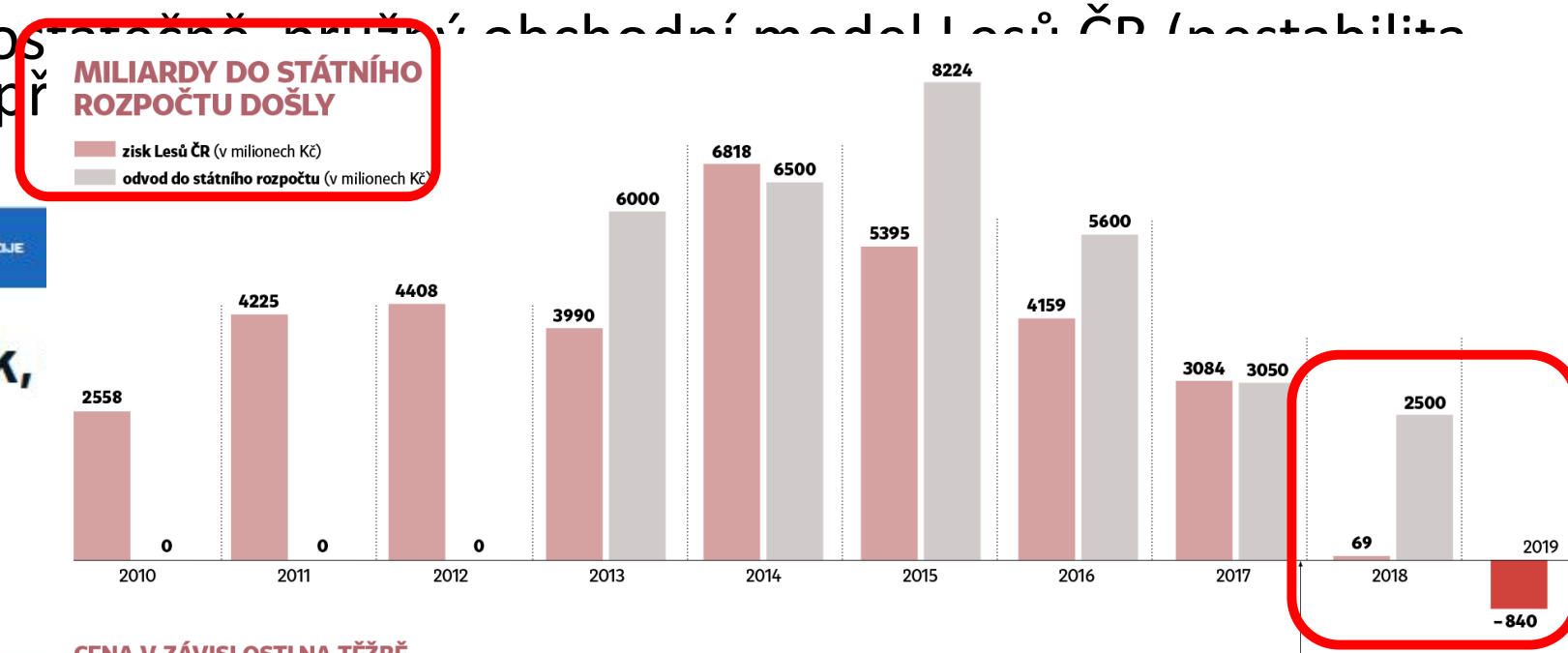
Státní Lesy ČR mají rekordní zisk, sedm miliard

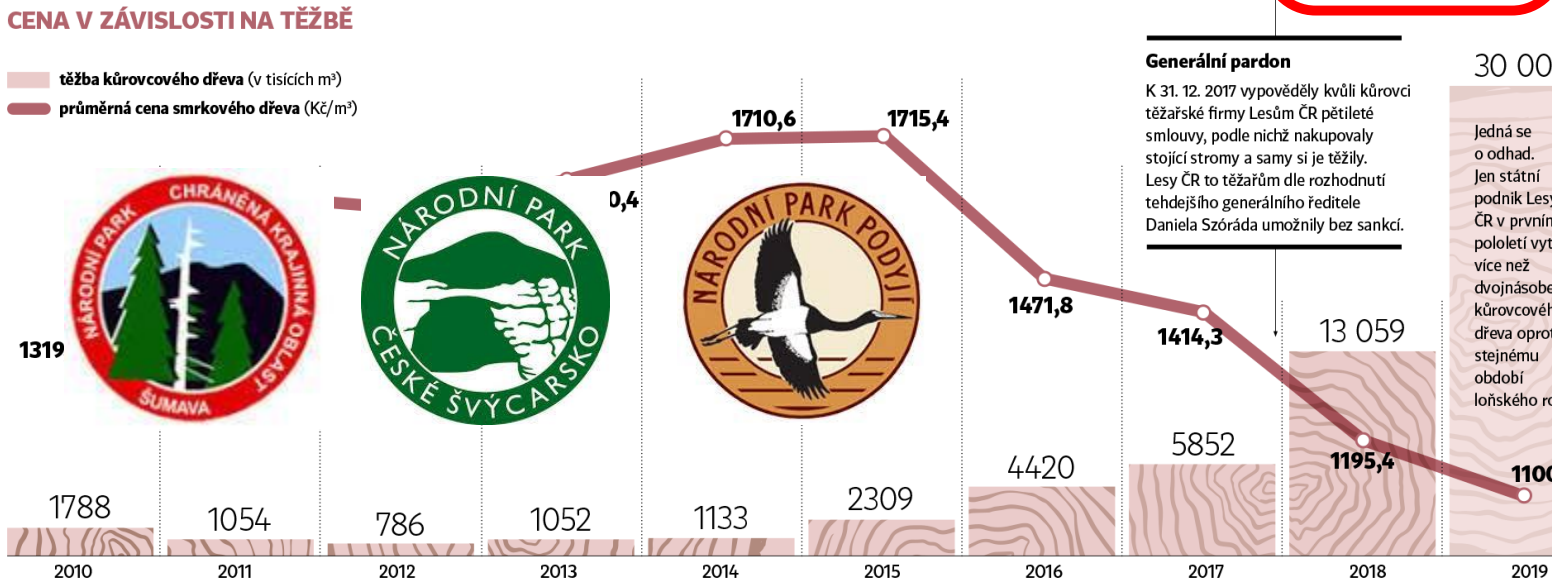
ČTK
29. 4. 2015 14:00

Hlavním důvodem růstu zisku bylo rozpuštění rezerv ve výši zhruba dvou miliard korun.

Ilustrační foto. | Foto: ČTK

Lesy ČR zaplati nedůsledný bo

29. dubna 2019 11:25

Přestože Česká inspekce životn
výše pokut byla nižší. Nicméně
společnost za odpady a také L

Stát neví, jak bude v příštích letech financovat národní parky, varuje NKÚ

7. října 2019 7:58, aktualizováno 9:30

Nejvyšší kontrolní úřad zjistil několik dílčích nedostatků v hospodaření správ národních parků. Objevené chyby se týkaly například zadávání zakázek či pronájmu majetku. Úřad vidí problém i v klesající ceně dřeva, která národním parkům pokrývá téměř polovinu nákladů. Podle kontrolorů tak stát neví, jak bude národní parky financovat.

Reklama
Komerční sdělení
Ford Transit Custom VAN, sleva až 266 900 Kč

okutu půl milionu. ovaly s kůrovcem

ostal od jihočeského
středí (ČIŽP) pokutu
i dříví napadeného
ministerstvu
nítlo. Pokuta 15. srpna
P Radka Nastoupilová.
átit na soud.

reklama
Kvalita

Špatně nastavená správa lesů malých výměr ze strany státu a poradenská činnost pro drobné vlastníků lesů, malý zájem drobných vlastníků o své lesy,

LIDOVKY.cz

DOMOV SVĚT BYZNYS SPORT KULTURA CESTOVÁNÍ RELAX DESIGN DOBRÁ CHUŤ NÁZORY LIDÉ VIDEO SPECIÁLY

OSUDY 20. STOLETÍ VOLEBNÍ SPECIÁLY ARCHIV ZPRÁV LN PŘED 100 LETY SAMIZDATOVÉ LN 25 LET SVOBODY

24. SRPNA 2019 5:00 | LIDOVKY.CZ > ZPRÁVY > DOMOV

Kůrovec nezná vlastnické hranice. Nezodpovědné majitele může čekat nucená správa

Amerika si koneč
myslí si velvyslane

ILUSTRAČNÍ SNÍMEK | FOTO: MICHAL ŠULA, MAFRA

AUTOR
Michal Bernáth
michal.bernath@lidovky.
ČLÁNKY

- **Nevědomí o funkci tzv. Odborného lesního hospodáře u laické veřejnosti a vl. lesů**
- **Nevědomí o vlastnictví lesa**
- **Nevědomí vl. lesů o povinnostech vyplývající z lesního zákona**

LČR – OLH – pro 193 tis. vlastníků lesů

- **341 tis. vlastníků lesů do 5 ha**
- **118 tis. vlastníků lesů do 0,10 ha**

Celkem 350 tis. vlastníků lesů

Dlouhodobě nedostatečná finanční podpora vlastníků lesů – příprava na adaptaci lesů na klimatickou změnu

- Státní podnik Lesy ČR od 2013 do roku 2018 odvedly do státního rozpočtu – 32 **mld. Kč**
  - ➢ **… kolik peněz odvedly městské a obecní lesy do rozpočtů svých vlastníků (ca 18 % tj. 11 mld. Kč)?**
- Rozpočet MZe je na rok 2019 ve výši 57,40 mld.Kč.
- lesů šlo a MZe, tzn.

Česká televize Zpravodajství Sport Vysílání TV program Pořady A–Z Pro děti

ČT24

BREXIT KAREL GOTT DOMÁCÍ SVĚT REGIONY EKONOMIKA KULTURA VĚ

Miliardy korun mají pomoci vlastníkům lesů, kteří bojují s kůrovcem i klesající cenou dříví

AKTUALIZOVÁNO 30. 7. 2019

Nestátní vlastníci lesů budou moci získat letos a příští rok až 2,5 miliardy korun. Dotační program, který by měl kompenzovat nižší ceny dříví na trhu kvůli kůrovci, schválila vláda. Letos by měli vlastníci lesů získat 1,5 miliardy, o další miliardě pro příští rok chce ministerstvo jednat. Dotace se netýká státních Lesů ČR ani Vojenských lesů a statků, naopak peníze mohou získat obce pro lesy ve své správě. Hnutí Duha uvedlo, že dotace nejsou systémové, stát pak podle něj neřeší důvody současné kůrovcové

deník.cz

ZPRÁVY EKONOMIKA SPORT NÁZORY KULTURA ŽIVOTNÍ STYL AUTO TIP

MOJE PENÍZE NEJLEPŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ EUROFONDY DOBRÉ PIVOVARY ZLATÁ KORUNA

POSLEDNÍ POVÍDÁNÍ: Na videoklip s dcerou jsem pyšný, řekl Karel Gott

Lesy na Vysočině čelí katastrofě nebývalých rozměrů. Leckde zůstanou jen holiny

11.11.2018

Hektary lesa požírá kůrovec. Za několik málo let budou někde namísto lesů jen holiny nebo porosty suchých mrtvých stromů. To bude mít zásadní dopad na stav podzemních vod a sucho, které nás trápí už teď, přeroste v ekologickou katastrofu. Pocítí to i ekonomika státu.

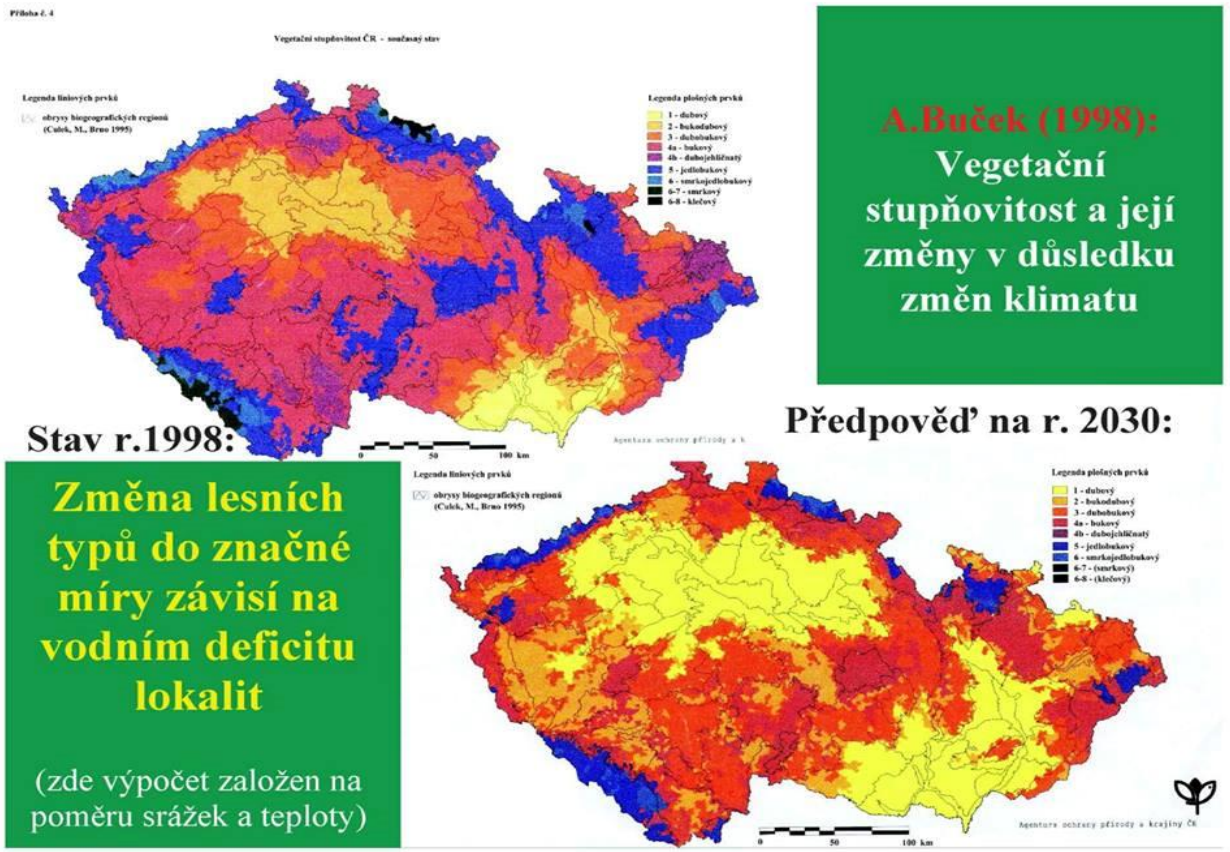
Takový chmurný scénář načrtl ředitel Lesního družstva obcí Přibyslavska Jiří Svoboda, který je zároveň členem republikového sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů (SVOL) a odborník na kalamitní situaci lesů v Kraji Vysočina.

Vlastníkům lesů hrozí krach

Nedostatečná reakce lesnického managementu a politiků

Predikce hrozby rozpadů lesů již v r 1998.

Pak v roce ***2006*** - ***Stanovisku vědců a odborných pracovníků k ochraně českých lesů***, které upozorňovalo na špatný stav lesů a jeho chřadnoucí projevy – na časovanou bombu - *Stanovisko vědců se odbornou veřejností v drtivé většině odmítlo.*

Reakce … na prohlášení ca 240 vědců … a 450 signatářů?

Např. Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti

„U smrku hrozí riziko zvýšeného odumírání pouze v porostech 2. LVS, vyšší polohy naprosto nejsou z hlediska klimatické změny ohroženy.

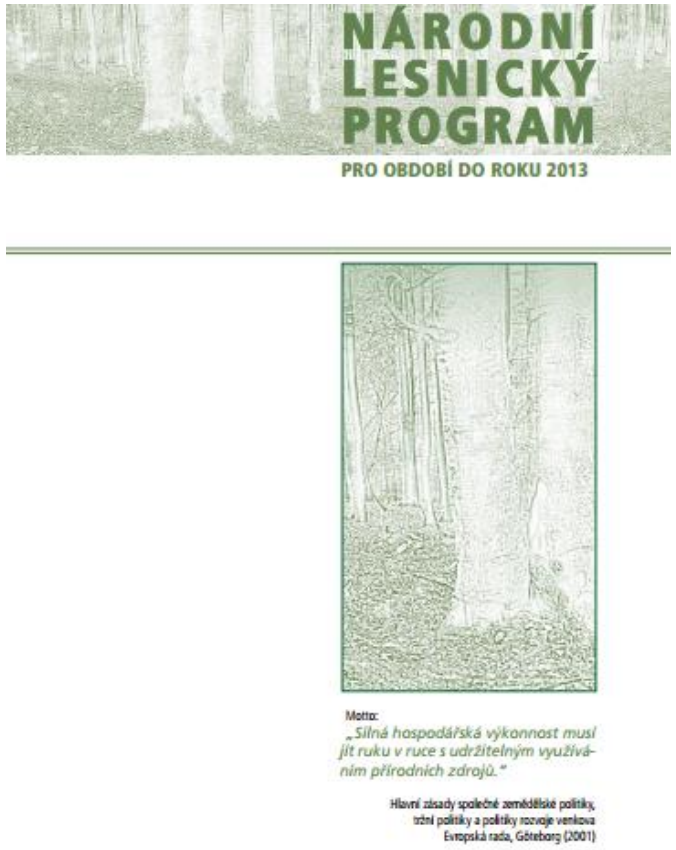
Např. Sdružení vlastníků a obecních lesů:

„SVOL odmítá opakované a zcela jednostranné konstatování, že lesy jsou ve špatném stavu a nadále chřadnou!

… **přeměna současných hospodářských lesů a dosažení přírodního rázu krajiny je zcela nereálnou iluzí.**“ (Lesnická práce 6/2006)

Zdroj: http://www.lesprace.cz/casopis-lesnicka-prace-archiv/rocnik-85-2006/lesnicka-prace-c-06-06/stanovisko-vedcu-a-odbornych-pracovniku-k-ochrane-ceskych-lesu

2009 - Národní lesnický program NLP II. 2008 – 2013, s nímž byla seznámena politická reprezentace, ministerské rezorty i vedení jednotlivých krajů.

5.5. Ohrožení

- Očekávaná klimatická změna a její dopady na LH,
- střet zájmů mezi různými politikami dotýkajícími se lesního hospodářství,
- nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely,
- přetrvávající působení imisí, zejména pak dlouhodobé poškození půd,
- přetrvávající neúměrně vysoké stavy spárkaté zvěře v mnoha honitbách,
- poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa,
- odliv obyvatel z venkova v důsledku nedostatku pracovních příležitostí,
- pronájem státních lesů,
- snížená ekologická stabilita lesů ohrožuje vyrovnanost a trvalost produkce dříví,
- nesystematický a nedostatečně kvalifikovaný výkon státní správy lesů zejména na nižších organizačních stupních.

Například Bavorské státní lesy představily koncept adaptace lesních porostů na klimatickou změnu už v roce 2006!

Waldbauhandbuch

Bayerische Staatsforsten

Grundsätze für die Bewirtschaftung von Kiefern- und Kiefernmischbeständen im Bayerischen Staatswald

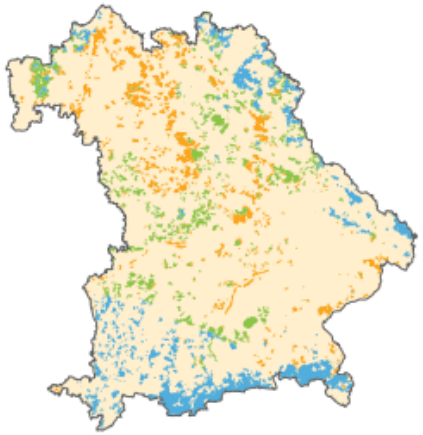
BAYERISCHE STAATSFORSTEN
Nachhaltig Wirtschaften.

Klima-Konzept für den Staatswald

Bis 2012 beplant die Bayerische Staatsforsten alle ihre Forstbetriebsflächen nach dem Programm »Waldumbau zur Anpassung an den Klimawandel«

Margret Möges

Die Bayerische Staatsforsten erstellte im Jahr 2006 – basierend auf dem Modell der ehemaligen Staatsforstverwaltung – das Konzept »Waldumbau zur Anpassung an den Klimawandel«. Darin ist festgelegt, dass auf Standorten mit zeitweise auftretendem Wassermangel keine Waldbestände mit führender Fichte geplant werden. Die Forsteinrichter setzen das Konzept im Zuge der mittel- und langfristigen Forstbetriebsplanung (Forsteinrichtung) um. Das Konzept ist Teil der Vorsorgestrategie des Unternehmens Bayerische Staatsforsten und legt die Schwerpunkte bei Waldumbaumaßnahmen und Investitionen auf besonders »klimasensible« Waldbestände.

- Warm-trocken
  - Temperatur Vegetationszeit > 12,5 °C oder
  - Niederschläge Mai bis Oktober < 400 mm oder
  - Trockenheitsindex < 0,7
- Medium
  - alle nicht als »Warm-trocken« oder »Feucht-kalt« klassifizierten Flächen
- Feucht-kalt
  - Temperatur Vegetationszeit < 12,0 °C oder
  - Niederschläge Mai bis Oktober > 825 mm oder
  - Trockenheitsindex > 0,85 (sofern nicht in Warm-trocken erfasst)

Abbildung 1: Waldflächen der *Bayerischen Staatsforsten*, dargestellt in den Farben der drei Klimazonen [Quelle: Kölling, C.; Ammer, C. (2006): Waldumbau unter den Vorzeichen des Klimawandels. AFZ/DerWald 20, S. 1086–1089, Grafik verändert – Flächen übergroß dargestellt]

Die Forstwirtschaft steht weltweit vor der großen Herausforderung, die Wälder an die sich ändernden Klimaverhältnisse anzupassen. In Bayern bedeutet dies vor allem, die zahlreichen »klimasensiblen« Fichtenreinbestände in widerstandsfähige Mischbestände umzubauen.

Auswahlkriterien für Umbaubestände

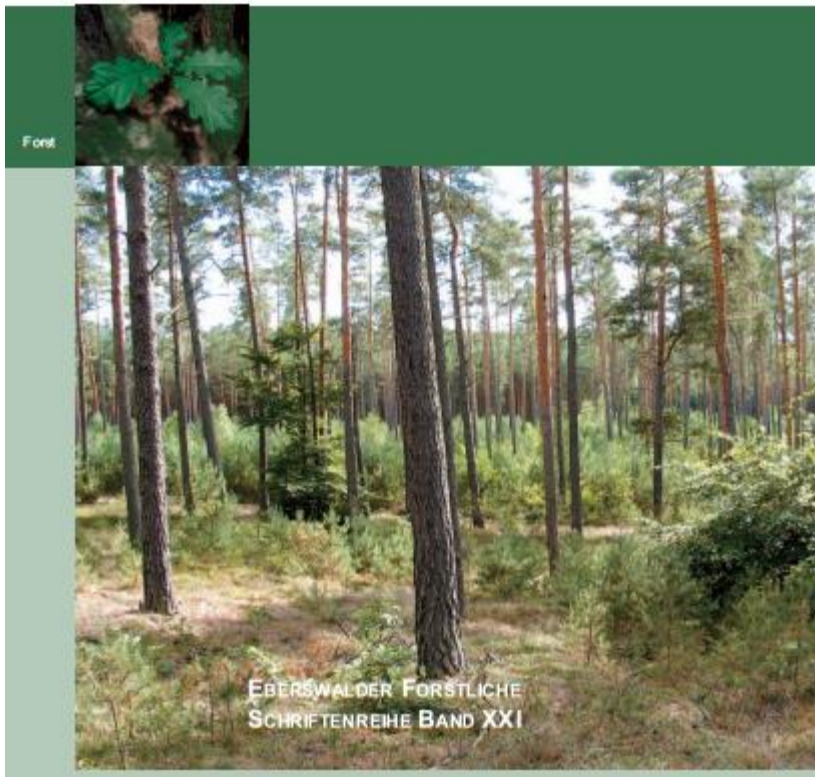
Das Konzept »Waldumbau zur Anpassung an den Klimawandel« der *Bayerischen Staatsforsten (BaySF)* gewährleistet, dass Fichtenbestände, die schon heute an der Grenze ihres klimatischen und standörtlichen Vorkommens sind, bevorzugt in Mischbestände umgebaut werden. Die wichtigsten Kriterien für die Auswahl der Umbaubestände sind Klimaregion, Wasserhaushalt, Baumartenanteile und Altersstadium.

Klimaregionen: »Warm-trocken« und »Medium«

Die Bayerische Landesanstalt für Wald und Forstwirtschaft (LWF) hat die Waldfläche Bayerns in drei Klimaregionen »Warm-trocken«, »Medium« und »Feucht-kalt« eingeteilt (Abbildung 1). Datengrundlage hierfür ist der Klimaatlas für Bayern (BayFORKLIM 1996). Die Abgrenzung der Klimaregionen erfolgte durch eine Kombination der Klimagrößen: Temperatur in der Vegetationszeit, Niederschläge von Mai bis Oktober und einem berechneten Trockenheitsindex. Besonderes Augenmerk legt das Klima-Konzept dabei auf die Klimaregionen »Warm-trocken« und »Medium«.

Die Klimaregionen beschreiben die regionalklimatischen Verhältnisse, berücksichtigen jedoch keine kleinklimatischen oder standörtlichen Einflüsse, z. B. »Lage am Südhang« oder »Boden mit geringer Wasserspeicherkapazität«. Daher wurden als weiteres Kriterium die Standortsverhältnisse miteinbezogen.

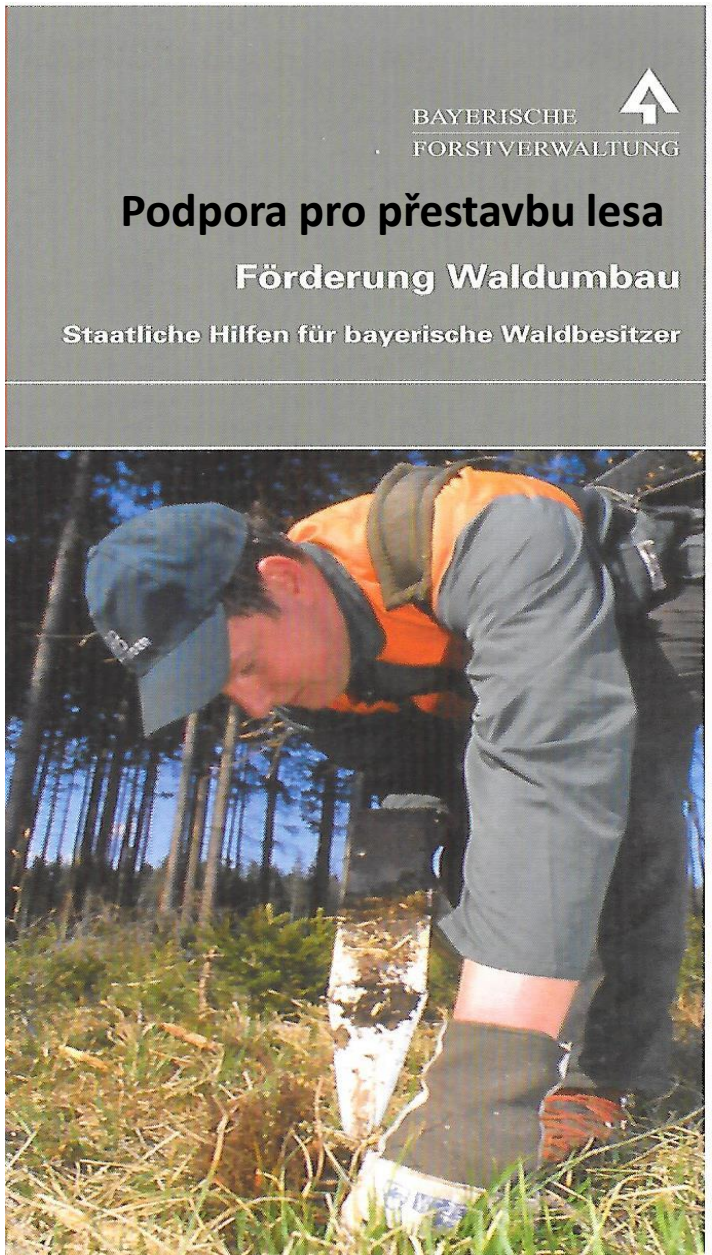
LAND BRANDENBURG
Ministerium für Landwirtschaft, Umweltschutz und Raumordnung

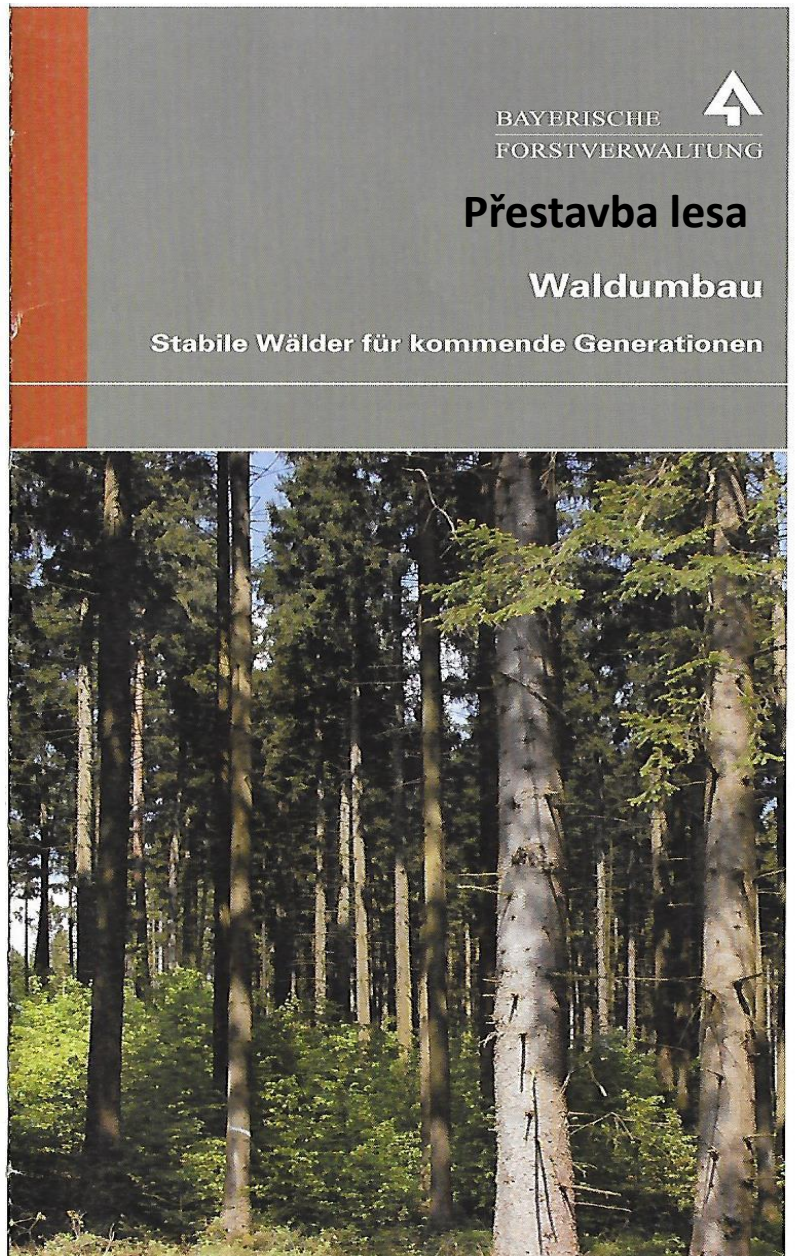

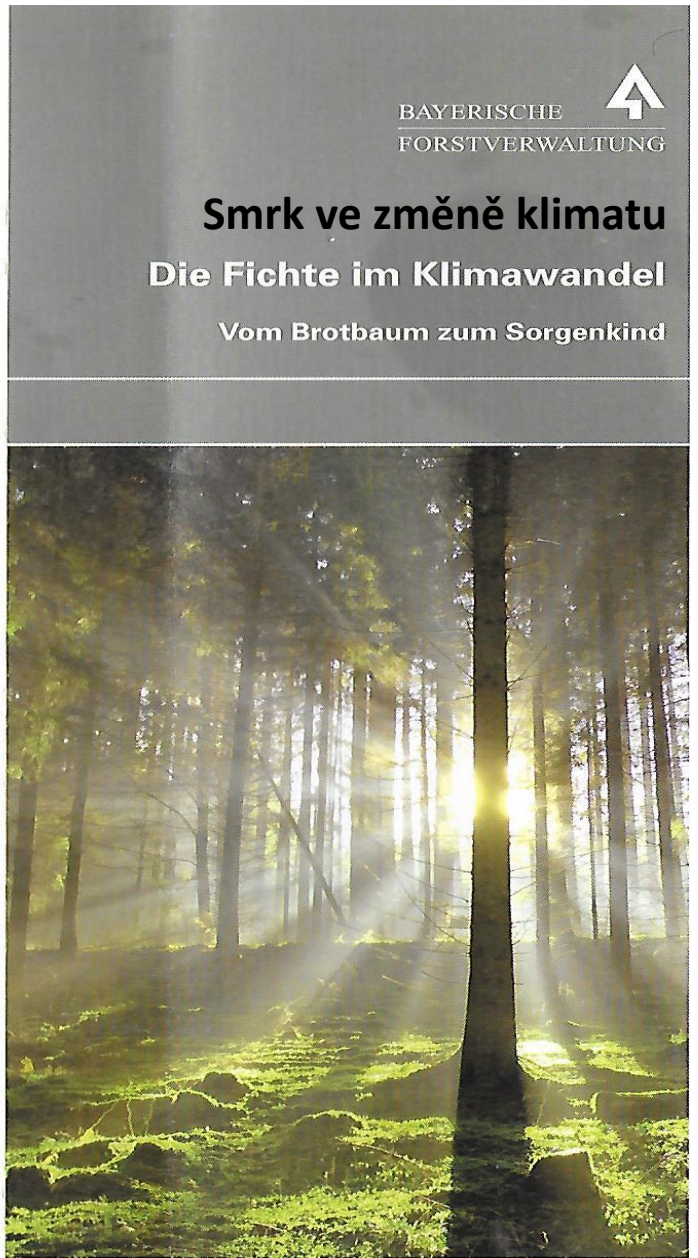
Naturverjüngung der Kiefer

Erfahrungen, Probleme, Perspektiven

Státní správa lesů a státní lesy zprac. pro vlastníky lesů různé inf. letáky

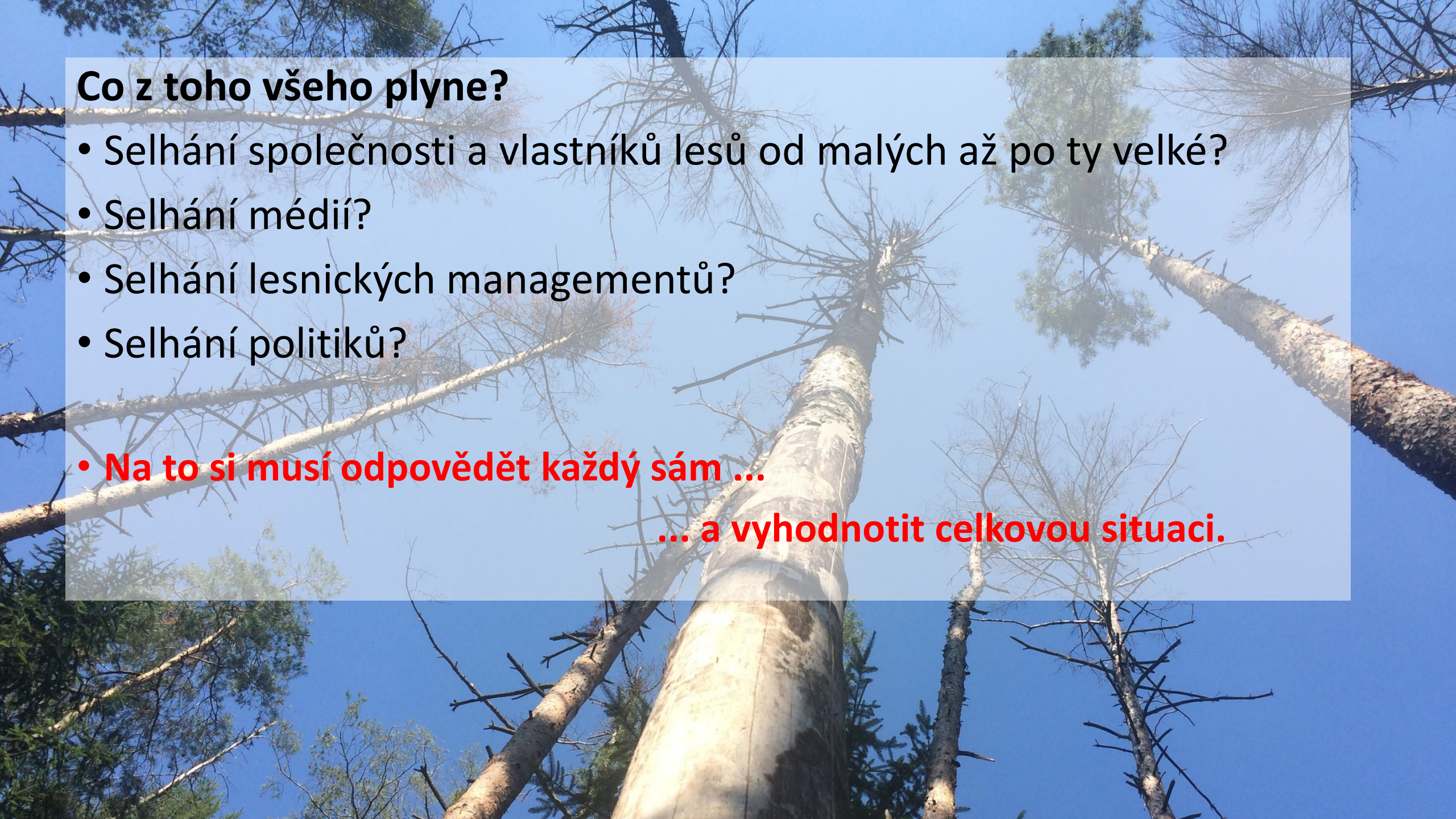

Koncept budování mokrých skladů BaySF

- Skladovací kapacita 2 mil. m3
- Roční těžba BaySF 5 mil. m3
- Náklady:
  - 15 EUR/m3
  - 35 EUR/m3 s budováním MS
- Pouze zdravé dříví
- S vyšším množstvím skladované dřeva klesají náklady
- max. doba skladování 7 let

Co z toho všeho plyne?

- Selhání společnosti a vlastníků lesů od malých až po ty velké?
- Selhání médií?
- Selhání lesnických managementů?
- Selhání politiků?

- **Na to si musí odpovědět každý sám …**

… a vyhodnotit celkovou situaci.

iDNES.cz / ZPRAVODAJSTVÍ

Domácí Zahraničí Krimi Kraje Ekonomika Kul

Ekonomika

Domácí Podniky Zahraniční Doprava EET Spotřebite

Lesy v Česku mizí. Ohrožuje je špatné hospodaření z minulých let a sucho

3. listopadu 2017 17:18

České lesy jsou kvůli nedostatku vody a horkým létům ve špatné kondici, kterou ještě zhoršuje silně rozšířený kůrovec, řekl v pátek na brněnském veletrhu Wood-Tec lesnický analytik Aleš Erber. Kvůli globální klimatické změně a oteplování nejsou vyhlídky do budoucna optimistické. V některých oblastech, obzvláště na severní Moravě, už po smrkových monokulturách zůstaly pouze obrovské mýtiny.

Reklama

Brzdí vám splatnosti podnikání

Cashbot. Promění v faktury na Hned.

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

BYZNYS DOMÁCÍ ZAHRANIČNÍ NÁZORY TECH ART EGO! PROČ NE?! EKON

FOTOGALERIE

Umírající české lesy zdevastované kůrovcem ukazují, jak to dopadne, když se neposlouchají vědci

Dnešní vydání HN

Předplatte si HN Přihl

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

BYZNYS DOMÁCÍ ZAHRANIČNÍ NÁZORY TECH AUTO ART BREXIT EGO! PROČ NE?!

Článek patří do placené sekce.
S předplatným HN+ můžete číst bez omezení.

Vyzkoušejte předplatné H

VELKÉ ČTENÍ

Lesy umírají. Česko zažívá největší kalamitu v historii. Kůrovec už se pustil i do borovic a modřínů

S | ZPRÁVY

Zprávy Pořady Autoři

Všechny zprávy Karel Gott Domácí Zahraniční Ekonomika Sport Rozhovory Počas

Seznam Zprávy » Ekonomika » Nejnovější záběry lesní katastrofy. Vysočina téměř zničena, nejvíc zatím odolávají Brdy

Nejnovější záběry lesní katastrofy. Vysočina téměř zničena, nejvíc zatím odolávají Brdy

Zdeněk John , Michaela Rambousková 26. 6. 2019

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

BYZNYS DOMÁCÍ ZAHRANIČNÍ NÁZORY TECH AUTO ART BREXIT EGO!

Článek patří do placené sekce.
S předplatným HN+ můžete číst bez omezení.

Vyzkou

PANORAMA

Lesní hřbitov Jeseníky: Lesníci v boji s k zaspali. Takovou kalamitu Česko neza dob Marie Terezie

Dnešní stav krize lesů a lesnicko-dřevařského sektoru?

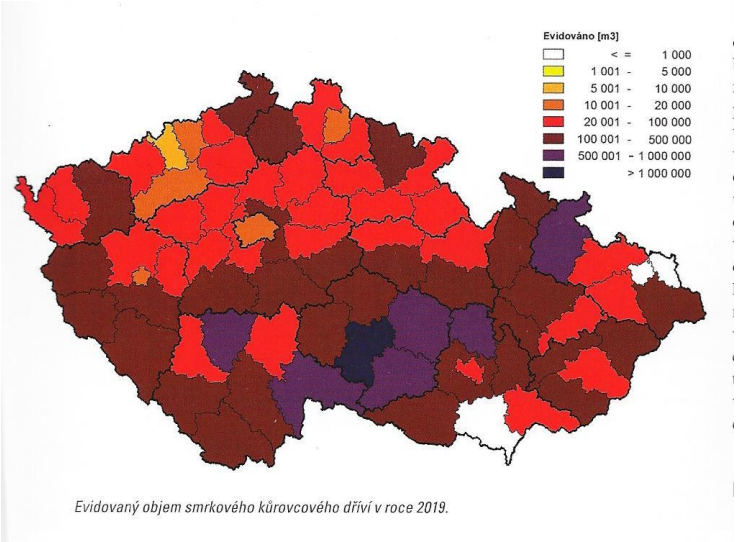

Opatření obecné povahy – nekácí se kůrovcové souše, prodloužení doba zalesnění na 5 let

Těžba v r. 2018 – cca 25,7 mil. m³

Evidovaný objem smrkového kůrovcového dříví v roce 2019.

<u>Kůrovcové těžby za rok 2019:</u>

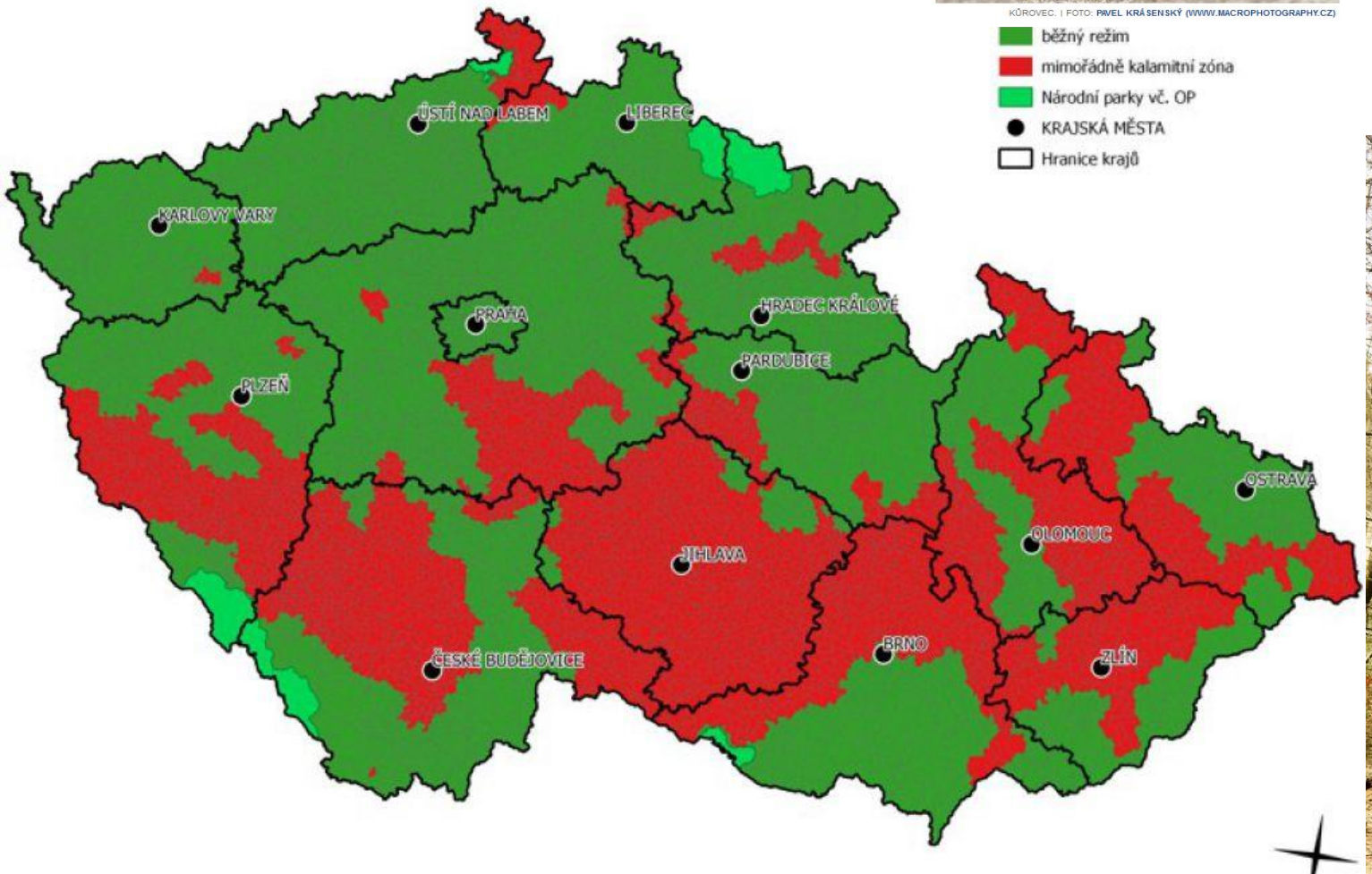
celkový objem vytěžené smrkové kůrovcové hmoty v ČR: cca **18-20 mil. m³**,
celkový předpokládaný objem napadení smrkové hmoty v ČR: cca **28,5 (-30) mil. m³**.
odložená těžba kůrovcových souší: odhad cca 5,9 mil. m³

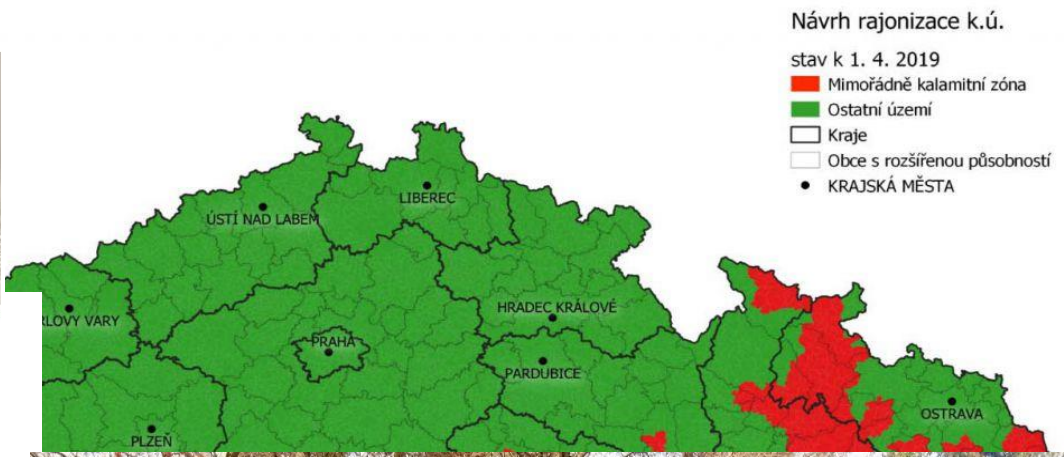
Zdroj: MZe, VÚLHM

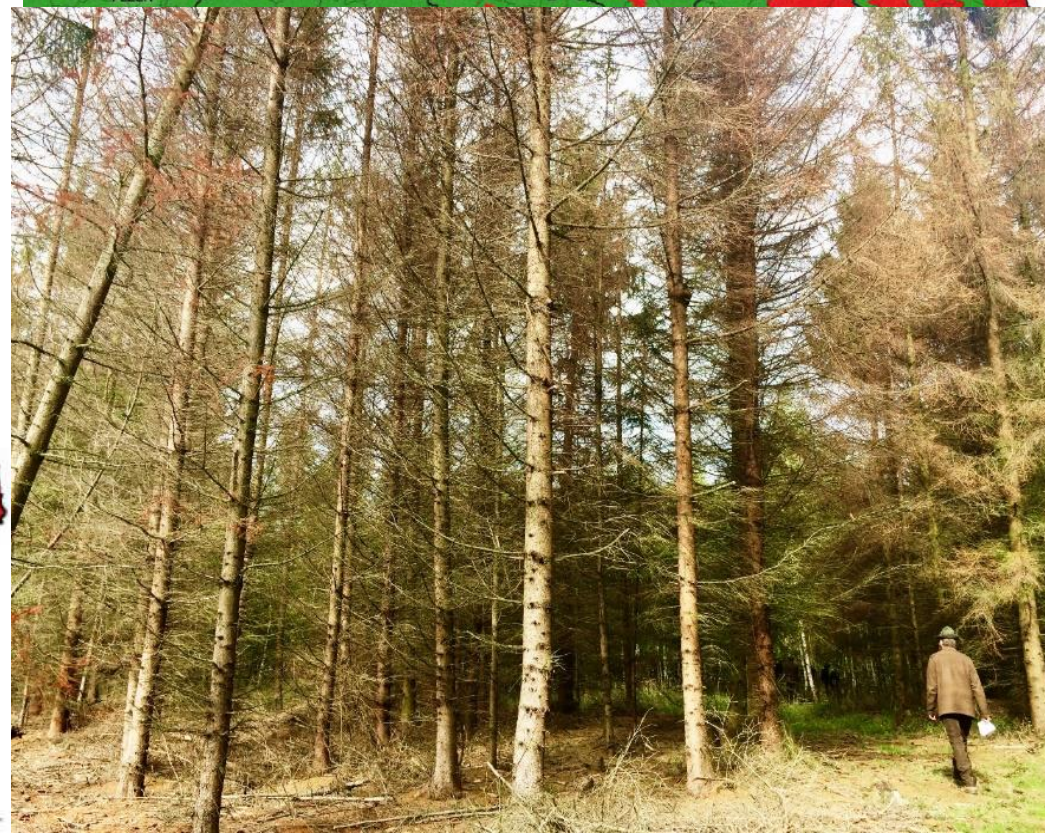
Dnešní stav krize lesů a lesnicko-dřevařského sektoru?

Jak v takových porostech pokračovat?

Pro vlastníky lesů je těžba souší nerentabilní.

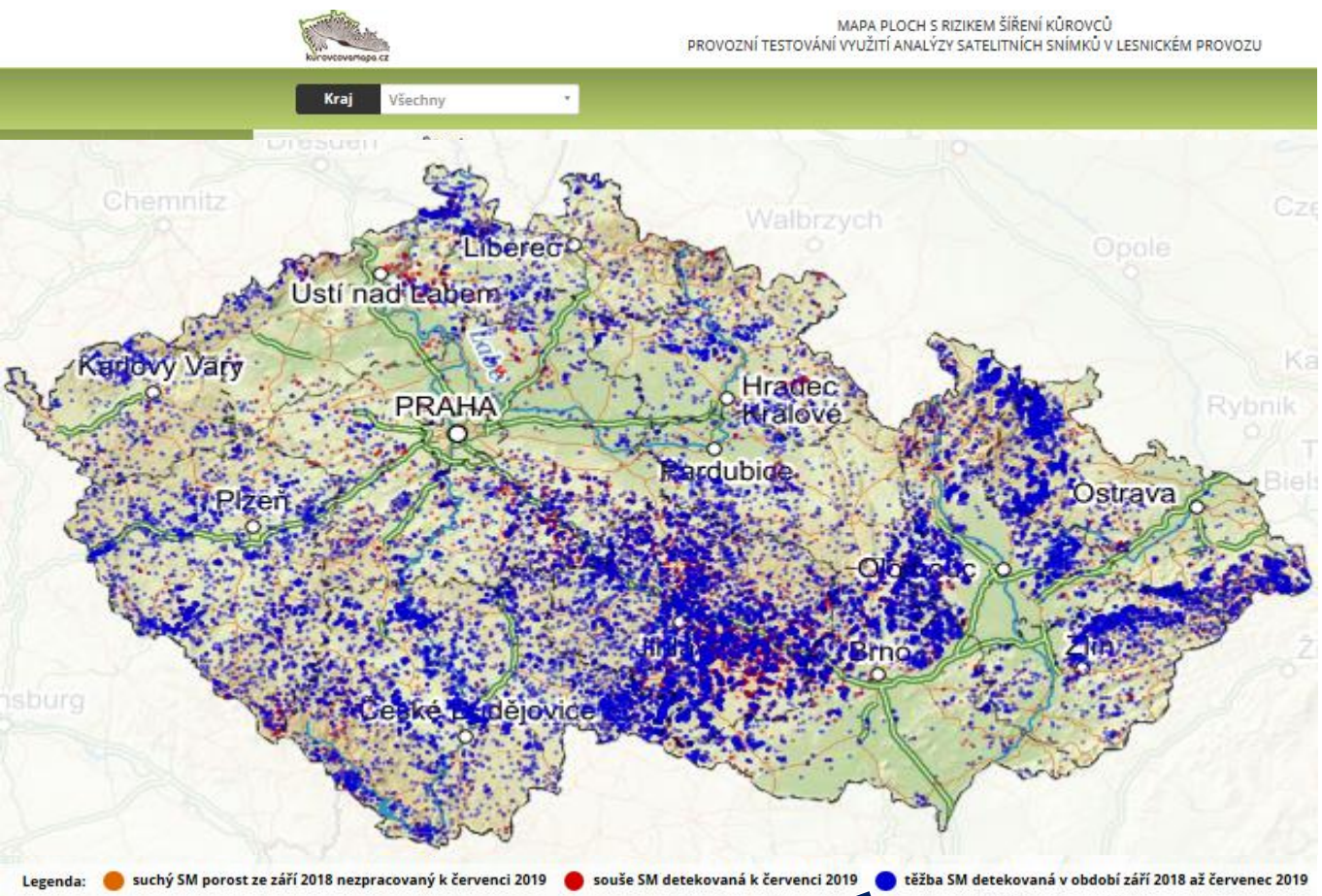
Těžbou budou vznikat obrovské kalamitní plochy

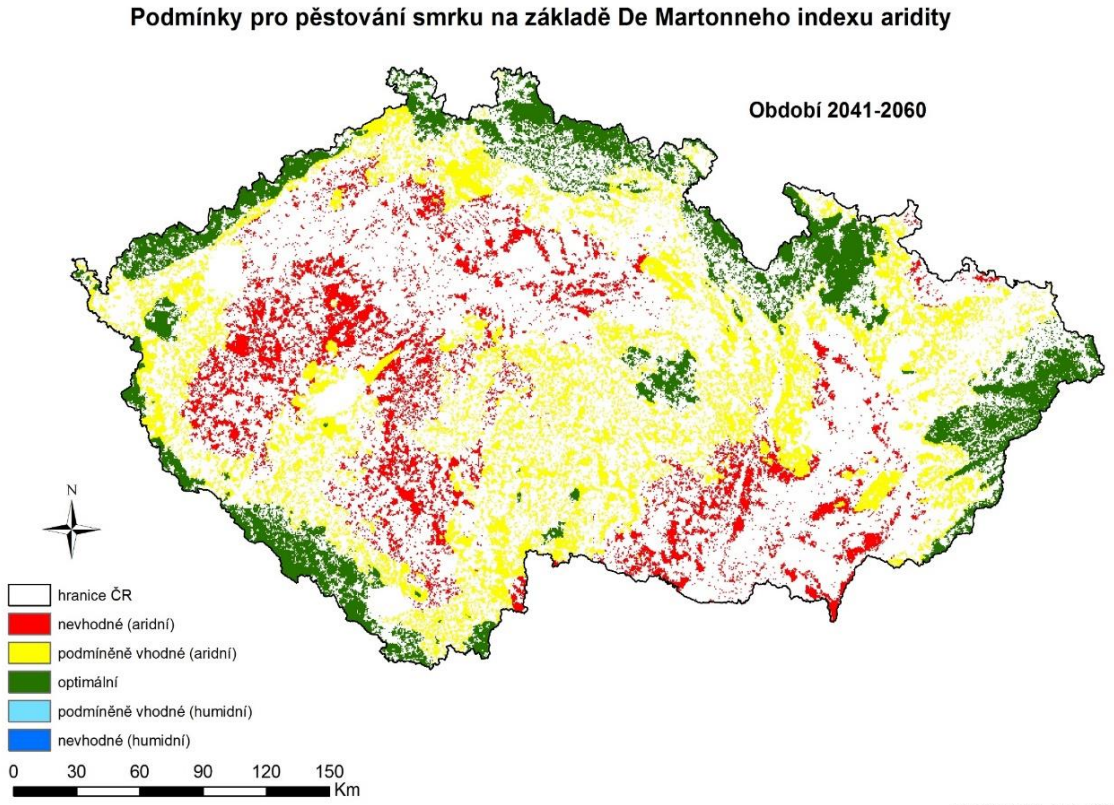
Umělá zalesnění bude stát obrovské úsilí a hlavně obrovské finanční náklady

Těžba SM dotekovaná září 2018 až červenec 2019

Modelové predikce se naplňují. Jak zareaguje průmysl, veřejnost a vlastníci lesů?

CZECH FOREST think tank navrhuje krizové členění podpory ochrany lesů
Zdroj: http://www.silvarium.cz/lesnictvi/czech-forest-think-tank-navrhuje-krizove-cleneni-podpory-ochrany-lesu

Hrozba lesních požárů

Česká televize Zpravodajství Sport Vysílání TV program Pořady A-Z Pro děti Art

ČT24

KORONAVIRUS KRIZOVÉ KONTAKTY DOMÁCÍ SVĚT REGIONY EKONOMIKA KULTURA

Požár zničil část přírodní rezervace v Belgii. V Nizozemsku kvůli plamenům evakuovali město

AKTUALIZOVÁNO 23. 4. 2020

Část Belgie a Nizozemska zasáhly rozsáhlé lesní požáry. Na severu Belgie už plameny zničily velkou část přírodní rezervace, oheň sežehl 167 hektarů rašelinišť u obce Oud-Turnhout. V Nizozemsku bylo kvůli požáru lesního porostu evakuováno zhruba čtyři tisíce obyvatel malého města Herkenbosch na jihu země, nedaleko hranic s Německem. Od neděle hoří i v Biebrzańském národním parku v Polsku.

ilionu.

ovcem

reklama

Ton

Kv

FireRisk

firerisk.cz

www.firerisk.cz

FIRERISK

Vyhledat katastr...

Základní mapy

Základní mapy

Detailní mapy

Požární riziko

Aktuální stav v ČR

Dneska (27.4.2020) je na větší části republiky střední riziko požáru, v jižních Čechách a na...

více informací

Cottbus - Chóśebuz

Leipzig

DRESDEN

Jena

Wroclaw

Kielce

Gliwice

Katowice

KRAKOW

Rzeszów

PRAGUE

Pardubice

CZECHIA

Plzeň

Ostrava

Würzburg

Nuremberg

Jihlava

Brno

Zlín

Žilina

Regensburg

Stuttgart

Ingolstadt

Ulm

Prešov

SLOVAKIA

VIENNA

BRATISLAVA

Pro další nabídku klikněte do mapy nebo zadejte katastr do vyhledávacího pole!

data nejsou k dispozic

zanedbatelné požární

mírné požární riziko

střední požární riziko

středně vysoké požárn

vysoké požární riziko

A následovat budou velkoplošné holiny …
Co a jak změnit ?
… kde ale začít ? …

3. Znalost úlohy veřejných lesů

1. Jaké požadavky máte od vašeho lesa a co by měl podle vás plnit

- **Měl by být**
  - pouze produkční
    - důraz na dosažení maximálního výnosu, důraz na dosažení minimálních nákladů, důraz na dosažení maximálního zisku
      - z krátkodobého hlediska, z dlouhodobého hlediska, důraz na dosažení nejvyšší možné produkce
  - mimoprodukční
    - důraz na přínos lesa, ve kterém nebude dbáno na ziskovost hospodaření a dřevní produkci, tzn. že majitel lesa akceptuje ztrátové hospodaření a je ochoten dotovat lesní hospodaření za účelem plnění jiných funkcí lesa, tzn že takový les je zaměřena na funkci:
      - Vodoochrannou, půdoochrannou, klimatickou, environmentální - ochrany přírody a biodiverzity, rekreační a zdravotně-hygienickou, naučnou a vzdělávací, kombinace všech.
  - kombinace - les by měl vyváženě plnit produkční i mimoprodukční funkce lesa, a to znamená, že v takovém lese se dbá na:
      - plnění mimoprodukčních požadavků v odpovídající kvalitě, která je informačně propagovaná
      - ekologické, sociální a ekonomické principy hospodaření - tzn, že neklesá biodiverzita, zlepšuje se kvalita půd či k tomu je nastavené hosp., dbá se na dobré mzdové a pracovní podmínky lesních pracovníků a ekonomika hospodaření je v této kombinaci nastavena tak, že je přinejhorším dosaženo kladné nuly. Na veškeré náklady investované do lesa si vydělá les sám a ještě vlastníkovi lesa zbyde. Pakliže dosahuje pravidelných zisků, měl by je ukládat na horší období v takové výši, jak je jeho hospodaření rizikové z hlediska:
        - poměru pěstovaných dřevin, intenzity těžeb, způsobu hospodaření a obnovy lesa, strategie řízení (zadávání pěstebních a těžebních prací, obchod se dřívím) - sociální aspekty hospodaření

2. Budoucí podobu lesa a pěstební cíl - od toho je odvislá:

- Strategie založení lesa
  - kvalitativně - pěstování lesa s cílem dosažení co nejvyššího podílu nejcennějších sortimentů
  - kvantitativně - pěstování lesa k dosažení největší dřevní hmoty v co nejkratší době
  - kombinovaně - pěstování lesa ve snaze vypěstovat kvalitu a zároveň kvantitu
- Způsob obnovy
- Způsob výchovy
- Způsob hospodaření
  - pasečně (holosečný způsob hospodaření)
  - nepasečně (neholosečný způsob hospodaření)
- Reakce na změnu klimatu a požadavky společnosti na les
- Diverzifikace příjmů vlastníků lesů – dřevo, zemědělství, cestovní ruch, pohostinství
  - Dříve existovali velkostatky – vícerodá produkce – snížení rizik .
- Tvorba spořících účtů ze zisku z LH – tím vyšší, jak je riziko hospodaření (dřevinná a věková skladba ve vazbě na přirozené stanoviště dřevin)
- Osvěta – funkcí lesů, významu lesů, ochrany lesa

Pakliže se dohodneme, že lesy jsou v krizi, tak je nutné řadu věcí změnit ...

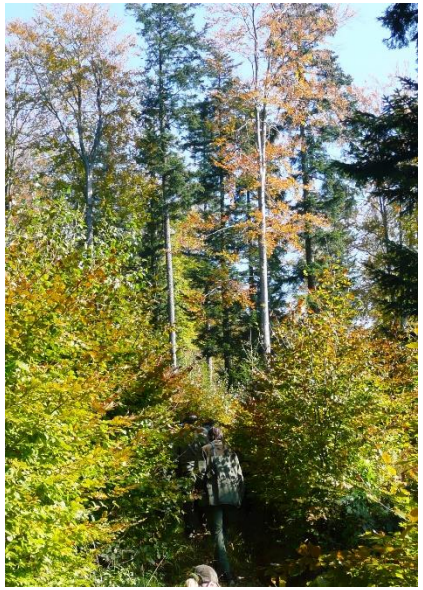
… Např. monokulturní hospodaření, které vede k opakovaným kalamitám, je nutné, aby veřejné lesy přehodnotily plnění, význam, a tím i hospodaření a ekon. požadavky

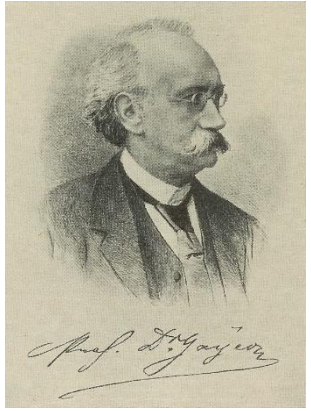

Pokud jsou cílem druhově pestré a věkově rozrůzněné lesy, tak jejich podoby by měla vypadat asi takto ... Takové lesy by měly být naším cílem!

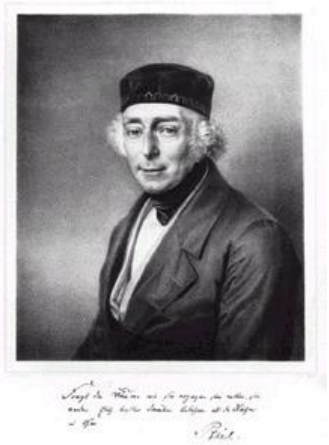

Karl Gayer (1880):
„Zakládejte a vychovávejte své lesy pod ochrannou mateřských stromů a chraňte je před každou jednotvárností.“

Leopold Pfeil (1850) : „ *Ptejte se stromů, jak chtějí býti pěstovány, ony Vás poučí lépe než veškeré knihy!“*

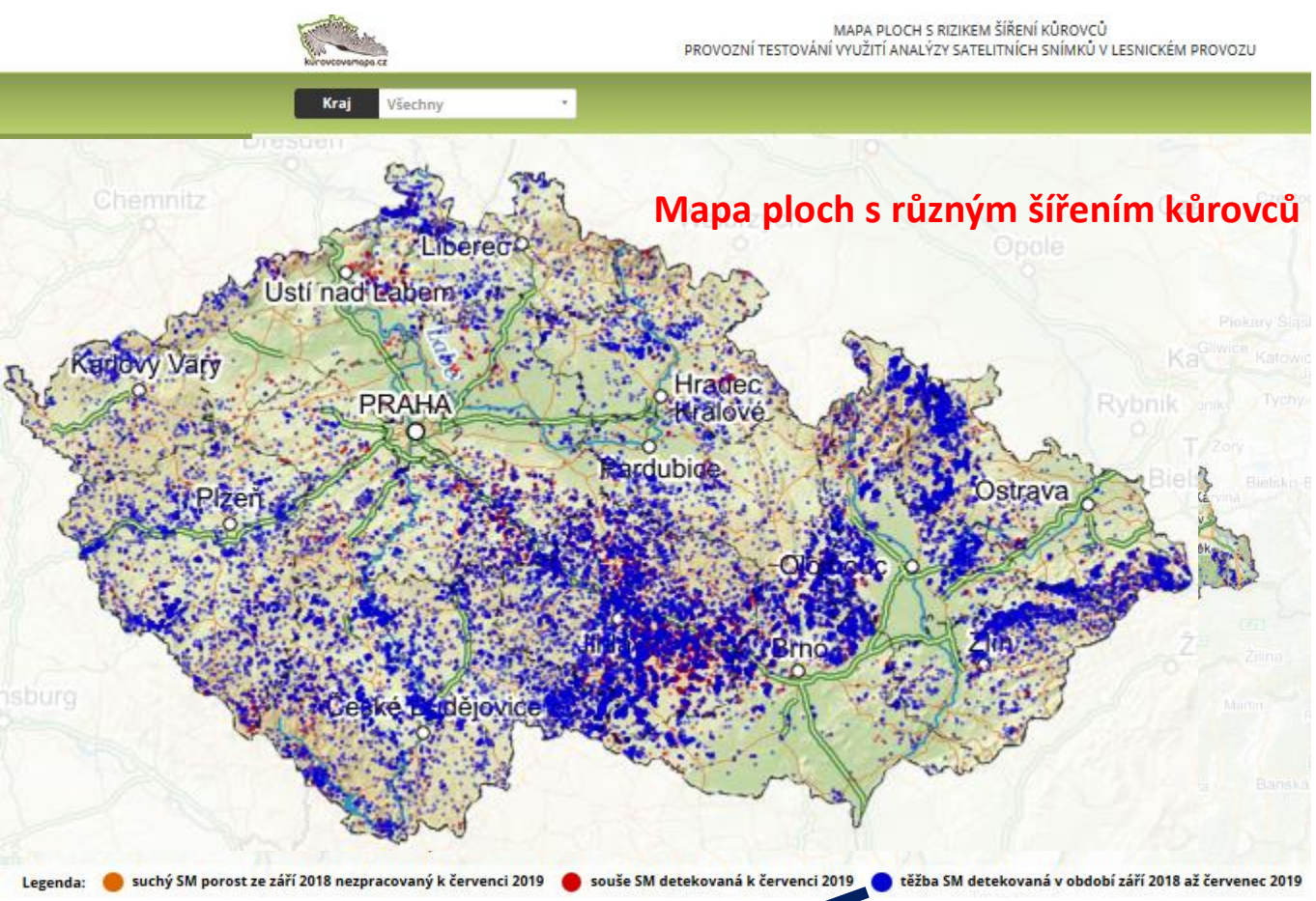
4. Eliminace ekologických a ekonomických ztrát

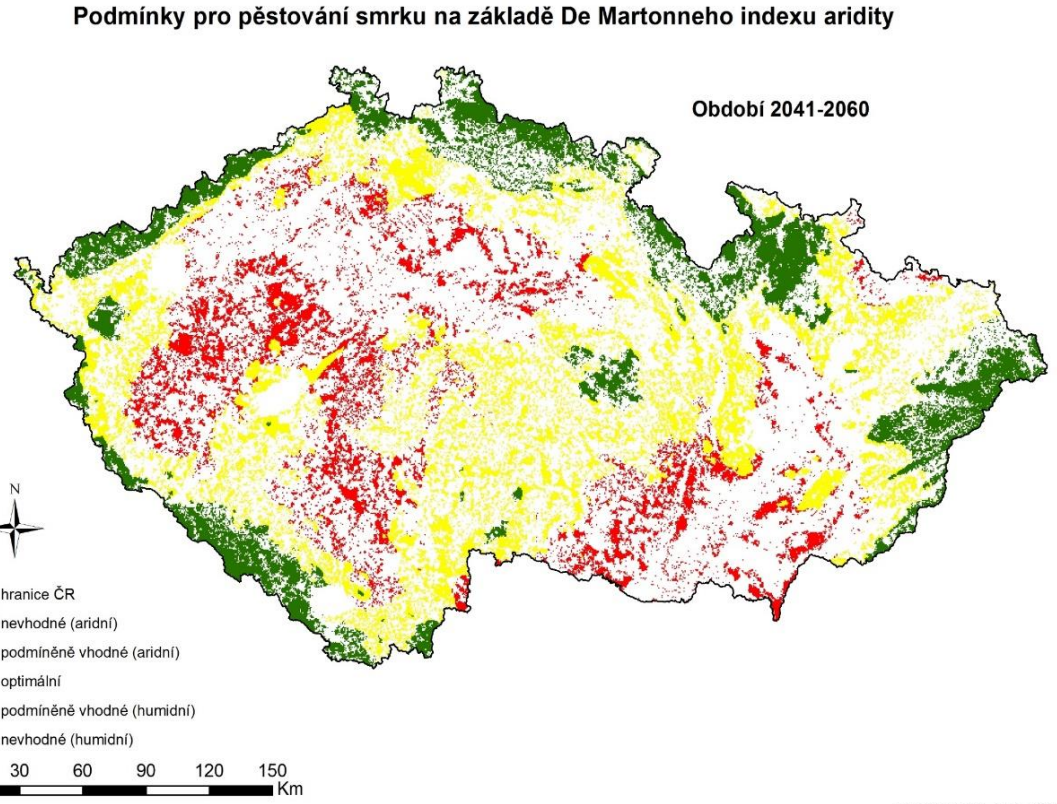

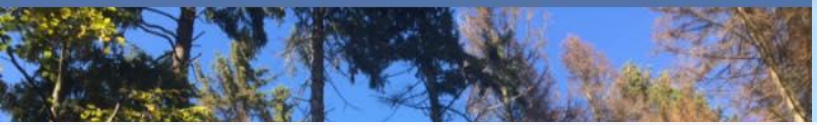
Těžba SM dotekovaná září 2018 až červenec 2017

Modelové predikce se naplňují. Jak zareaguje průmysl, veřejnost a vlastníci lesů?

CZECH FOREST think tank navrhuje krizové členění podpory ochrany lesů
Zdroj: http://www.silvarium.cz/lesnictvi/czech-forest-think-tank-navrhuje-krizove-cleneni-podpory-ochrany-lesu

Aleš Erber
15 h

Včasné vyhledávání a asanování napadených stromů kůrovci

lesní ochranná služba

Lýkožrout severský
Ips duplicatus (Sahlberg)

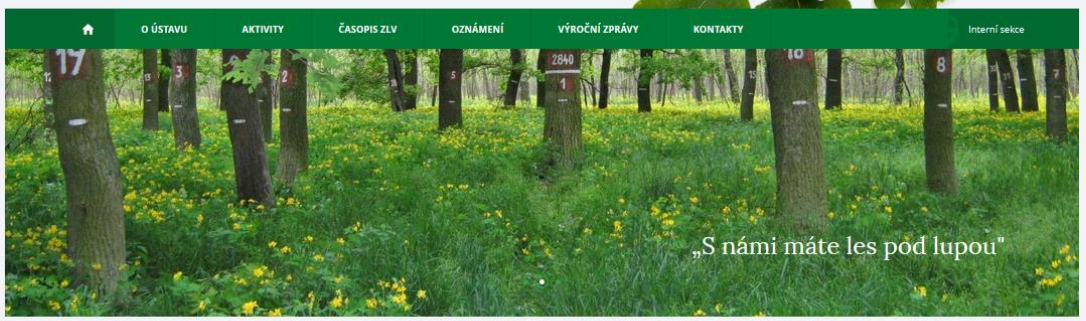

je nutné
vyhledávat a

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.

Chci vyhledat...

O ÚSTAVU | AKTIVITY | ČASOPIS ZLV | OZNÁMENÍ | VÝROČNÍ ZPRÁVY | KONTAKTY | Interní sekce

Výzkumné projekty | Zahraniční spolupráce | Poradenská činnost
Lesní ochranná služba | Monitoring stavu lesa | Knihovnické služby

ÚSTAV PRO HOSPODÁŘSKOU ÚPRAVU LESŮ
BRANDÝS NAD LABEM
INFORMACE O LESÍCH WWW.UHUL.CZ

DOMŮ | KDO JSME | NAŠE ČINNOST | MAPY A DATA | KE STAŽENÍ | KONTAKTY | VOLNÁ MÍSTA

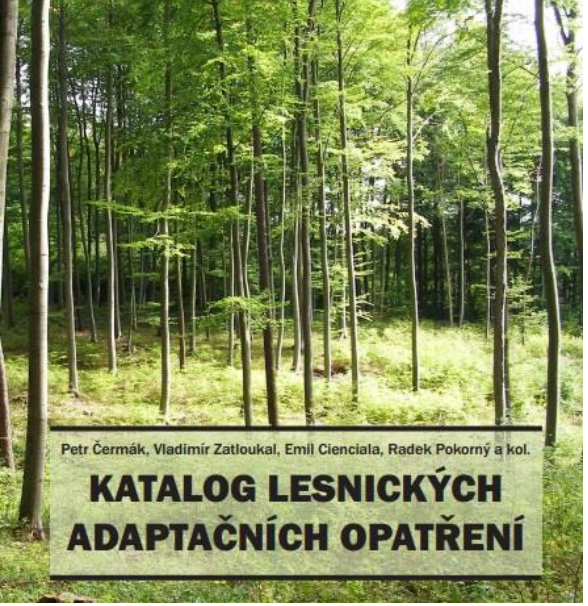

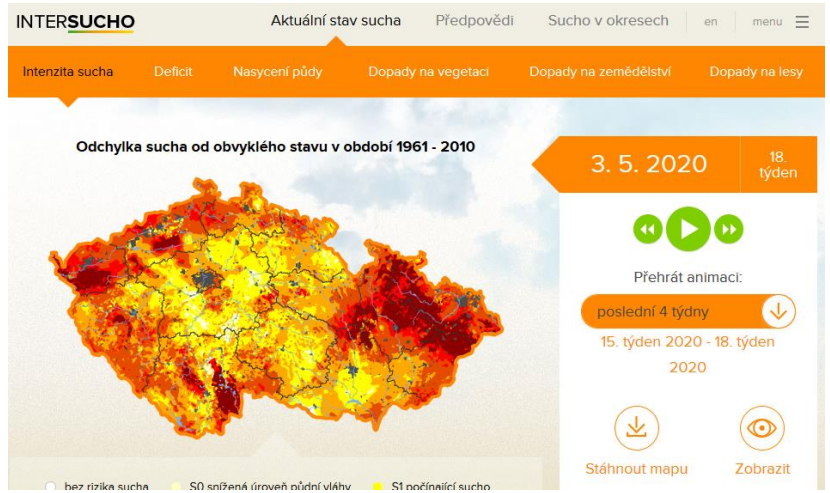
51 diváků

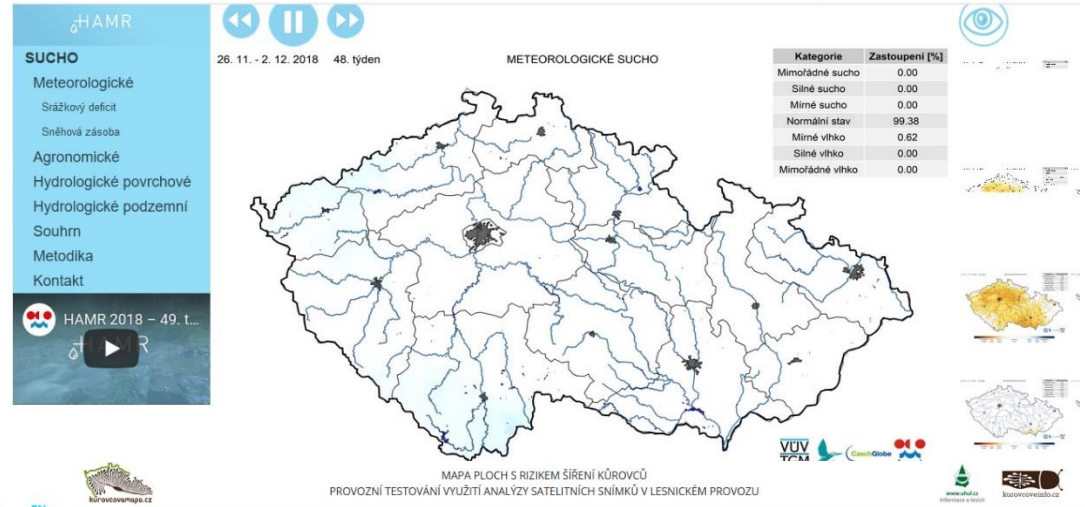
Přidat

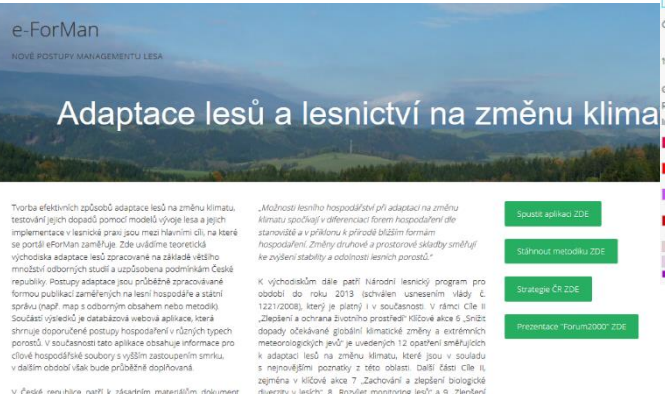
Zvýraznit

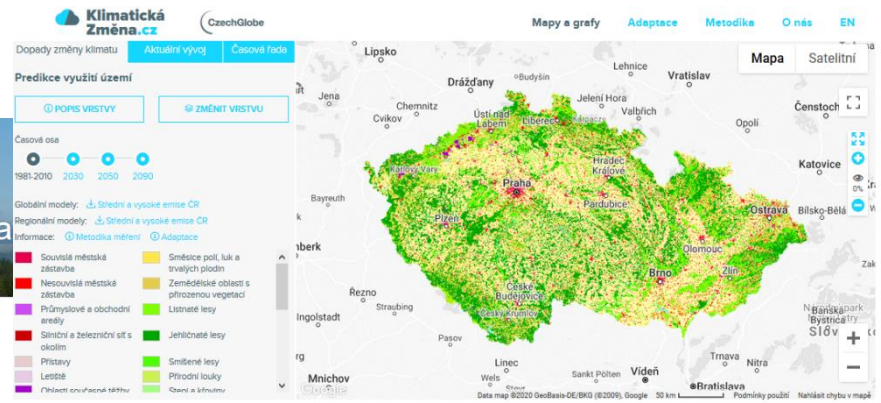

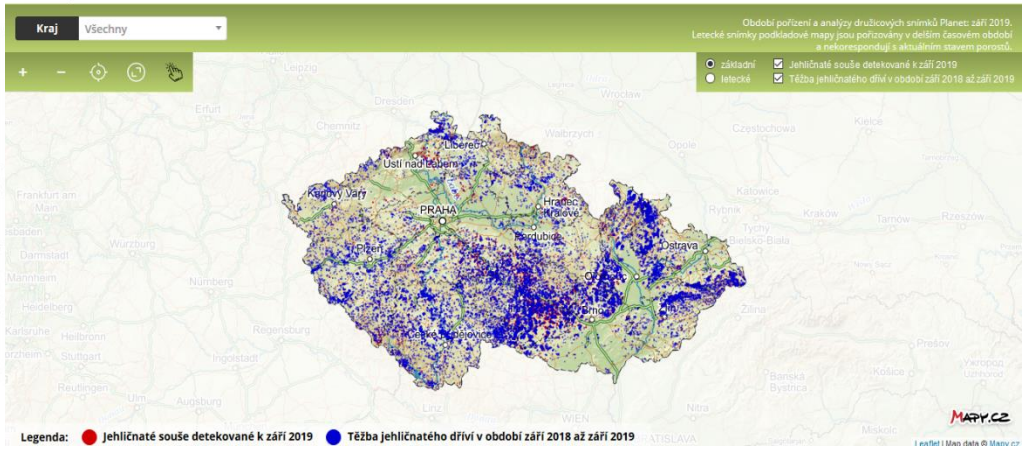

Petr Čermák, Vladimír Zatloukal, Emil Cienciala, Radek Pokorný a kol.
KATALOG LESNICKÝCH ADAPTAČNÍCH OPATŘENÍ

INTERSUCHO
Aktuální stav sucha
Předpovědi
Sucho v okresech
en
menu
Intenzita sucha
Deficit
Nasycení půdy
Dopady na vegetaci
Dopady na zemědělství
Dopady na lesy
Odchylka sucha od obvyklého stavu v období 1961 - 2010
3. 5. 2020
18. týden
Přehrát animaci:
poslední 4 týdny
15. týden 2020 - 18. týden 2020
Stáhnout mapu
Zobrazit
bez rizika sucha
S0 snížená úroveň půdní vláhy
S1 počínající sucho

HAMR
SUCHO
Meteorologické
Srážkový deficit
Sněhová zásoba
Agronomické
Hydrologické povrchové
Hydrologické podzemní
Souhrn
Metodika
Kontakt
HAMR 2018 – 49. t...
26. 11. - 2. 12. 2018
48. týden
METEOROLOGICKÉ SUCHO
Kategorie
Zastoupení [%]
Mimořádné sucho 0.00
Silné sucho 0.00
Mírné sucho 0.00
Normální stav 99.38
Mírné vlhko 0.62
Silné vlhko 0.00
Mimořádné vlhko 0.00

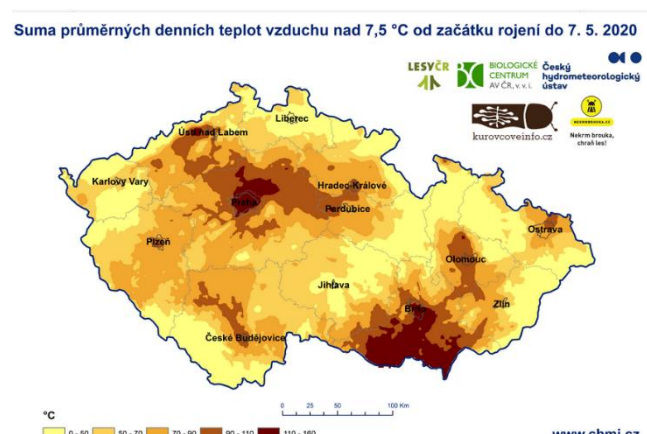

e-ForMan
NOVÉ POSTUPY MANAGEMENTU LESA
Adaptace lesů a lesnictví na změnu klima
Tvorba efektivních způsobů adaptace lesů na změnu klimatu, testování jejich dopadů pomocí modelů vývoje lesa a jejich implementace v lesnické praxi jsou mezi hlavními cíli, na které se portál eForMan zaměřuje. Zde uvádíme teoretická východiska adaptace lesů zpracované na základě většího množství odborných studií a uzpůsobena podmínkám České republiky. Postupy adaptace jsou průběžně zpracovávané formou publikací zaměřených na lesní hospodáře a státní správu (např. map s odborným obsahem nebo metodik). Součástí výsledků je databázová webová aplikace, která shrnuje doporučené postupy hospodaření v různých typech porostů. V současnosti tato aplikace obsahuje informace pro cílové hospodářské soubory s vyšším zastoupením smrku, v dalším období však bude průběžně doplňována.
„Možnosti lesního hospodářství při adaptaci na změnu klimatu spočívají v diferenciaci forem hospodaření dle stanoviště a v přikonu k přírodě bližším formám hospodaření. Změny druhové a prostorové skladby směřují ke zvýšení stability a odolnosti lesních porostů."
K východiskům dále patří Národní lesnický program pro období do roku 2013 (schválen usnesením vlády č. 1221/2008), který je platný i v současnosti. V rámci Cíle II „Zlepšení a ochrana životního prostředí" Klíčové akce 6 „Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů" je uvedených 12 opatření směřujících k adaptaci lesů na změnu klimatu, které jsou v souladu s nejnovějšími poznatky z této oblasti. Další části Cíle II, zejména v klíčové akce 7 „Zachování a zlepšení biologické diverzity v lesích" a Rozvoj monitoringu lesů a 8 „Zlepšení
Spustit aplikaci ZDE
Stáhnout metodiku ZDE
Strategie ČR ZDE
Prezentace "Forum2000" ZDE

Klimatická Změna.cz
CzechGlobe
Mapy a grafy
Adaptace
Metodika
O nás
EN
Dopady změny klimatu
Aktuální vývoj
Časová řada
Predikce využití území
POPIS VRSTVY
ZMĚNIT VRSTVU
Časová osa
1981-2010
2030
2050
2090
Globální modely:
Regionální modely:
Informace:
Mapa
Satelitní
Praha
Brno
Ostrava
Plzeň
Hradec Králové
Pardubice
Olomouc
Zlín
Bratislava
Vídeň

Kraj
Všechny
Období pořízení a analýzy družicových snímků Planet: září 2019.
Letecké snímky podkladové mapy jsou pořizovány v delším časovém období a nekoresponduji s aktuálním stavem porostů.
základní
letecké
Jehličnaté souše detekované k září 2019
Těžba jehličnatého dříví v období září 2018 až září 2019
PRAHA
Ostrava
Brno
Legenda:
Jehličnaté souše detekované k září 2019
Těžba jehličnatého dříví v období září 2018 až září 2019

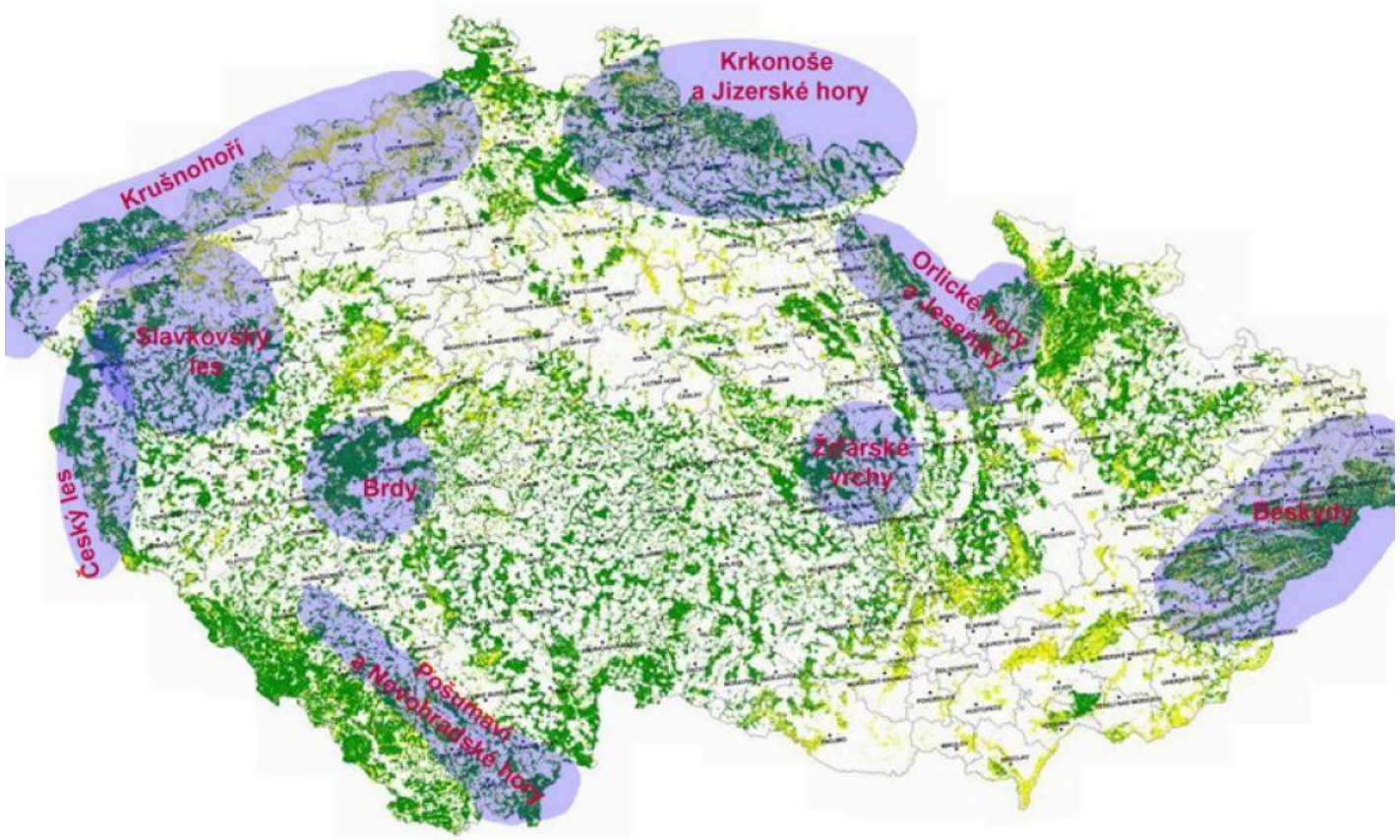

Pěstování lesa
Doplňkový učební text
Pěstování lesa
Východiska pro pěstování lesa
Výchova lesních porostů
Obnova lesních porostů
Pěstební systémy
Praktické příklady pěstování lesa
Významné osobnosti v pěstování lesa
Rejstřík hesel
Copyright©2001 UZPL – LDF – MZLU Brno

Co je to klimatická změna
Chcete vědět vše postatné o klimatické změně. Navštivte našeho PRŮVODCE ZMĚNOU KLIMATU.
Ministerstvo životního prostředí
Ministerstvo
Témata
Služby
Kontakty
Témata
Ochrana klimatu a energetika
Změna klimatu
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR
Kalendář akcí
Adaptace na změnu klimatu
Mitigace změny klimatu
Adaptační strategie EU
Klimaticko-energetický balíček 2020

Suma průměrných denních teplot vzduchu nad 7,5 °C od začátku rojení do 7. 5. 2020
LESY ČR
BIOLOGICKÉ CENTRUM AV ČR, v. v. i.
Český hydrometeorologický ústav
kurovcoveinfo.cz
Nekrm brouka, chraň les!
Ústecký Labem
Liberec
Karlovy Vary
Hradec Králové
Praha
Pardubice
Plzeň
Ostrava
Olomouc
Jihlava
Brno
Zlín
České Budějovice
°C

Boj o ca 1 mil. ha lesů, o 200 mil. zásoby smrkového dřeva

CZECH FOREST think tank navrhuje krizové členění podpory ochrany lesů
Zdroj: http://www.silvarium.cz/lesnictvi/czech-forest-think-tank-navrhuje-krizove-cleneni-podpory-ochrany-lesu

Ukázky adaptace lesů na sucho, předcházení rozpadu lesů

Přestavba smrkových monokultur

ADAPTACE NA KLIMATICKOU ZMĚNU

České lesnictví se zmítá v největší krizi za 250 let, za což rozhodně nemůže jen kůrovec. Brouk o velikosti 5 mm jen dokonale využívá prostředí, které mu vytvořily generace lesníků a vlastníků lesů za přispění řady státních politik a konečně dlouhodobé sucho. Už nyní je zřejmé, že mnoho smrkových porostů je odsouzeno k zániku. Přesto však stále existují ověřené pěstitelské postupy, které mohou výrazným způsobem přispět k eliminaci škod.

text a snímky **ALEŠ ERBER**

MASOVÉ ZAVÁDĚNÍ zejména borovice a později smrku znamenalo už od poloviny 18. století postupné nahrazování převážně listnatých či smíšených lesů lesy severoevropského typu. Se zavedením jehličnatých monokultur nastal rozmach holosečných způsobů hospodaření. V důsledku toho je smrk v našich lesích zastoupen rovnou polovinou druhové skladby, což je na míle vzdálené přirozenému 11% podílu i doporučovanému 37% podílu vycházejícímu ze Zelené zprávy Ministerstva zemědělství ČR (2017), jenž je kompromisem po stránce ekologické i ekonomické.

Protože smrk běžně roste v podmínkách mimo své ekologické optimum, je vystaven široké škále škodlivých vlivů od větru po podkorní hmyz. Přetrvávání smrkových monokultur na stanovištích s přirozeným výskytem smíšených a listnatých porostů je z hlediska trvale udržitelného hospodaření a zachování biologické rozmanitosti neúnosné.

Rychlost rozpadu smrkových porostů na nevhodných stanovištích s nízkým úhrnem srážek však nelze předpovídat přesně. Je to dáno řadou obtížně hodnotitelných faktorů, jako jsou změny v půdním prostředí především z hlediska nedostatku živin, úroveň chronické stresové zátěže, vliv včasně implementovaných obranných opatření či historicky dostatečná péče o porosty v rámci výchovných zásahů do porostů atd. Předpokládá se, že potenciálně vhodné stanovištní podmínky pro pěstování smrku budou již v období 2021 až 2040 jen u asi 27 % ze stávajících porostů. [1] Do roku 2060 to pak bude už jen 20 % stanovišť (obr. 2). Se změnou podmínek prostředí se očekává posun lesních vegetačních stupňů. Podle Národní provozní inventarizace II (ÚHUL 2018) je do nadmořské výšky 400 m n. m. reálně ohroženo suchem cca 44,57 milionu m³ smrkových porostů. Sucho ani kůrovec se však nezastaví v této nadmořské výšce, a lze tedy předpokládat, že ohrožených porostů bude daleko více.

Změna klimatu se v posledních letech projevuje především nevyrovnanými srážkami a nezvykle vysokou denní i noční teplotou, což zvyšuje požadavky na transpiraci lesního ekosystému. Transpirace porostů přitom závisí na teplotě, proudění vzduchu a nasycení vzduchu vodní párou. Je tím intenzivnější, čím větší je rozdíl mezi obsahem vody v půdě a v ovzduší.

Jestliže uvážíme tyto vlivy limitující správné fungování porostu, mělo by se už od mládí výrazným způsobem měnit porostní klima monokultur smrku tak, aby se porost uměl co nejlépe ochladit vlastními autoregulačními procesy.

Lesník by se při výchovné péči o strukturu porostu čelícího suchu a při jeho obnově měl snažit zlepšit vodní bilanci eliminací pasivního i aktivního výparu (t). především intercepce a transpirace), navýšením a udržením dostatečné půdní vlhkosti zvyšováním infiltrace (zasakování vody do půdy) a minimalizací odtoku (vyloučení holosečí). [2]

Pokud porost směřujeme k bohaté strukturální výstavbě s porušeným korunovým zápojem, budou dešťové srážky lépe pronikat do stromového inventáře a dále k půdě. Stromy budou mít k dispozici větší životní prostor, čímž se sníží kořenová i korunová konkurence a zlepší se dostupnost živin a vody.

JAK VYPADÁ FUNKČNÍ LES?

Abychom se posunuli od smrkových monokultur k druhově pestrým lesům s bohatou strukturou porostu a s přirozeným porostním klimatem, musíme započít s včasnou přestavbou lesa. Tím se rozumí dlouhodobá úprava druhového složení a převod lesních porostů změnou hospodářského způsobu nebo tvaru lesa (**viz rámeček**). Cílem je vypěstovat les s bohatou horizontální i vertikální výstavbou, který se vyznačuje druhovou, výškovou, tloušťkovou a prostorovou diferenciací. Názorná ukázka vývoje přestavby lesních porostů je na **obr. 1.**

Podle principu předběžné opatrnosti bychom s komplexní přestavbou lesa neměli váhat. Čím dříve k ní přistoupíme, tím menší budou jednou hospodářské ztráty a negativní společenské dopady. [3]

Výrazným klimatickým extrémům podmiňujícím šíření škodlivých činitelů budou lépe odolávat druhově pestré a strukturně bohaté lesy, které i v měnících se podmínkách dokážou plnit všechny důležité funkce, které má les plnit. A takové lesy jsou cílem přestaveb lesa – lesa budoucnosti. Nejde však jen o dosažení určité cílové podoby, ale i o její udržení a o nastartování automatizace přírodních procesů, které bude lesník jen usměrňovat. Takového trvale udržitelného systému lze dosáhnout jen při přírodě blízkém (nepasečném) způsobu obhospodařování, které respektuje toky energie a látek a při němž se těží jen přírůst porostu.

Úspěch přestaveb se měří přítomností a stavem odrůstající následné generace lesa a využitím produkčního potenciálu původního porostu. [4] Převod je stále vystaven nebezpečí, že bude zmařen předčasným odumřením stromů. Hledání cílové struktury po jednotlivých stromech je proto jedna z nejdůležitější operací převodu. Musíme si totiž uvědomit, že monokultury vzniklé a pěstované v pasečném způsobu mají úplně jinou strategii růstu. Stromy, které jsou vychovávány ve stejnorodém lese, velmi rychle stárnou, ač vykazují odpovídající růst, což se dá mimo jiné odvodit od špatného vytváření korun. [5] Aby byl umožněn převod, případně byla uvedena do chodu samoregulace, musí určitý počet stromů zůstat v porostu zachován co možná nejdéle. Takové stromy jsou kostrou porostu. Jedná se o nejodolnější jedince, kteří utužují porost proti vnějším nepříznivým vlivům (např. proti bořivým větrům). Les je tak odolný, jak jsou odolné jednotlivé stromy, přičemž naopak odolnost stromu je do značné míry vytvářena jeho okolím, výstavbou lesa. [2]

Přestavby lesa se aplikují v porostech, které výrazně netrpí suchem, nepodléhají kůrovcům a jsou nestabilní vůči větru. S tím souvisí strategická příprava postupu. Před samotnou transformací lesa je nutné si nejdříve určit pořadí naléhavosti závislé na stavu porostu z pohledu struktury a stanoviště

Slovníček pojmů

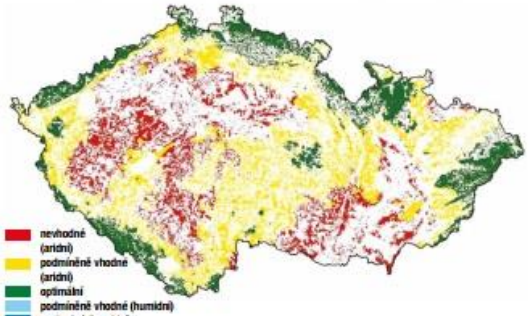
Zakmenění — Ukazatel stupně využití růstového prostředí porostu. Může nabývat hodnot od 0 do 10 (plné využití).

Hospodářský způsob — Soubor pěstebních a obnovních opatření, které ovlivňují věkovou a prostorovou strukturu lesa. Existují jen dva základní hospodářské způsoby, a to pasečný (holosečný) nebo nepasečný, ovšem Lesní zákon je dále diferencuje na podrostní, násečný, holosečný a výběrný.

Tvar lesa — *Les vysoký (vysokokmenný)*, vzniklý ze semene nebo umělou výsadbou či přirozenou obnovou. Vyznačuje se dlouhým produkčním obdobím (v průměru 115 let). — *Les nízký (výmladkový, pařezina)*, vzniklý pařezovou či kořenovou výmladností. Produkční doba se pohybuje od 20 do 30 let. — *Les střední (sdružený)*. Jedná se o kombinace tvaru vysokého a nízkého. Spodní etáž je tvořena většinou lesem výmladkovým, horní etáž lesem různě starých stromů semenného původu. Produkční doba je závislá na těžbě spodní etáže.

1. POSTUPNÉ KROKY přestavby stejnověké smrkové monokultury na druhově pestrý, horizontálně a výškově diferencovaný porost s vysokou ekologickou a mechanickou stabilitou, který je schopen plnit všechny funkce lesa.

2. PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ optimálních růstových podmínek pro smrk v závislosti na změně klimatu v letech 2041–2060.

Zdroj: Čermák P., Mikita T., Kadavý J.: Probíhající a očekávané změny klimatu a s ním související změny podmínek pro růst dřevin (prezentace, 2018)

Ing. ALEŠ ERBER (1985) vystudoval Fakultu lesnickou a dřevařskou České zemědělské univerzity v Praze. Pracuje jako lesnický analytik, poradce, odborný lesní hospodář a agrolesník. Člen výboru pro životní prostředí, venkov a zemědělství zastupitelstva Pardubického kraje. Propaguje principy trvale udržitelného, přírodě blízkého hospodaření.

Obnova kalamitních ploch má mnoho cest …

- přes přípravné dřeviny, které následně plní funkci dřevin výchovných
- umělou obnovou – světlomilnými dřevinami
- Kombinace podle stanoviště …
- jedle, buk – stín snášející dřevin a v počátku vyžadující zastínění.

Nejekologičtější, nejlevnější a nejefektivněji způsob obnovy lesa ?

Sukcesní obnova lesa - ekonomický nástroj pro vlastníky lesa, který mu zlepšuje úrodnost půd a snižuje náklady na obnovu a tím zvyšuje ekon. efektivitu hospodaření.

Bříza – dříve plevelnou a nežádoucí dřevinou … **a platí to ještě dnes?**

Žádná dřevina není plevelnou … z každé se dá vypěstovat kvalitní, žádaný a ekonomicky zajímavý sortiment

Břízy má další význam – farmacie – sběr listí. – další ekonomický přínos.

Proč nepěstovat cenné sortimenty BŘ

Přehled aukcí s výskytem břízy

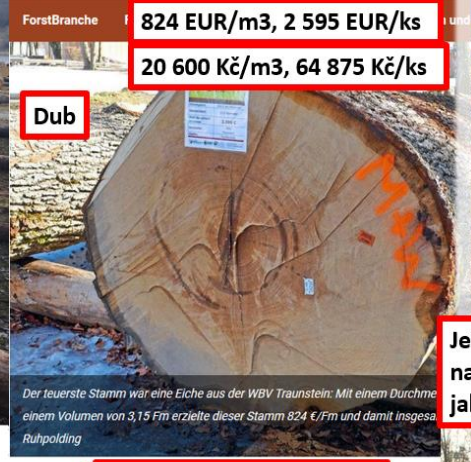
rok	Stát	region	průměrná cena	max. dosažená	m3
2012	Rakousko	Nízké Rakousy	149	185	12,0
2014	Německo	Erbshausen-Wes	86	145	47,6
2015	Něm			180	5,0
2017	Něm			100	1,0
2018	Německo	Iphofen	91	91	26,1
2018	Německo	HessenForst	104	104	1,8

Ø 126 EUR/m3 – 3150 Kč/m3 * 25 Kč/EUR

Dalším mým směrem je orientace na pěstování cennějších sortimentů s budoucí vysokou hodnotu …

Ø cena dubu takových to lepších výřezů se pohybuje na aukcích v Německu od 600 - 750 €/m3 (nejvyšší dosažená cana pro rok 2017 byla 2 689 €/m3 - 12 692 € - kmen - 336 338 Kč). Průměrná cena DB douhodobě roste. Myslíte se, že SM bude i v budoucnu nosnou dřevinou v našich lesích?

Jeřáb břek je cenou popelkou našich lesů, která často končí jako palivo

Kolik by stála tato třešeň?

Ø cena těchto třešní dosažená na ukci v Bavorsku je 223 €/m3 (nejvyšší 230 €/m3)

Habr? Plevelná dřevina nebo nevyužitý potenciál našich lesů?
Cena těchto habrů byla vysoutěžena na aukci v Bavorsku za 197 €/m3. Jako palivo lze prodat za cca 60 €/m3. Využíváme dostatečně potenciál našich lesů?

5. Možná opatření proti ekologickým a ekonomickým ztrátám

Možná eliminace z pohledu obcí a město jakožto vlastníků lesů a samospráv ...

- Diverzifikace příjmů vlastníků lesů – dřevo, zemědělství, cestovní ruch, pohostinství
- Dříve existovali velkostatky – vícerodá produkce – snížení rizik.
- Tvorba spořících účtů ze zisku z LH – tím vyšší, jak je riziko hospodaření (dřevinná a věková skladba ve vazbě na přirozené stanoviště dřevin)
- Osvěta – funkcí lesů, významu lesů, ochrany lesa, adaptace lesů a vůbec krajin, význam dřevo a důvody, proč ho využívat
- Hospodařit v lesích a v krajině dlouhodobě stejně, tzn. mít cíl, znát cestu k cíli, včas předcházet rizikům a eliminovat hospodářské, ekol. a soc. hrozby ...

Jak mohou dál přispět města a obce?

Pokud chceme adaptovat české lesy, tak musíme nejdříve změnit naši krajinu

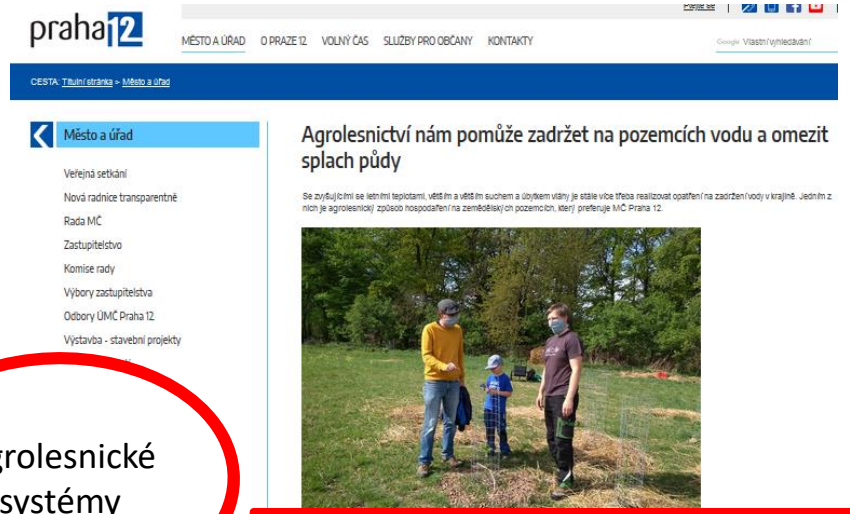

Krajina budoucnosti?

Adaptace krajiny

Agrolesnické systémy

Lesů máme plošně dost (34 %), ale stromů v krajině máme málo ....

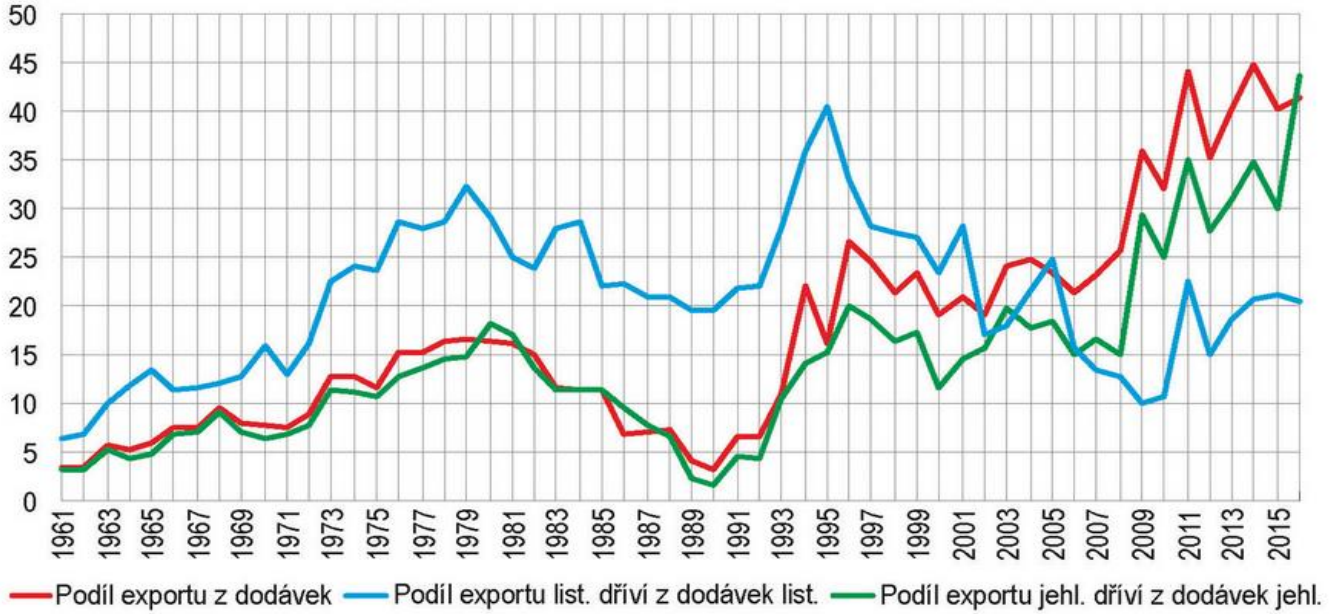

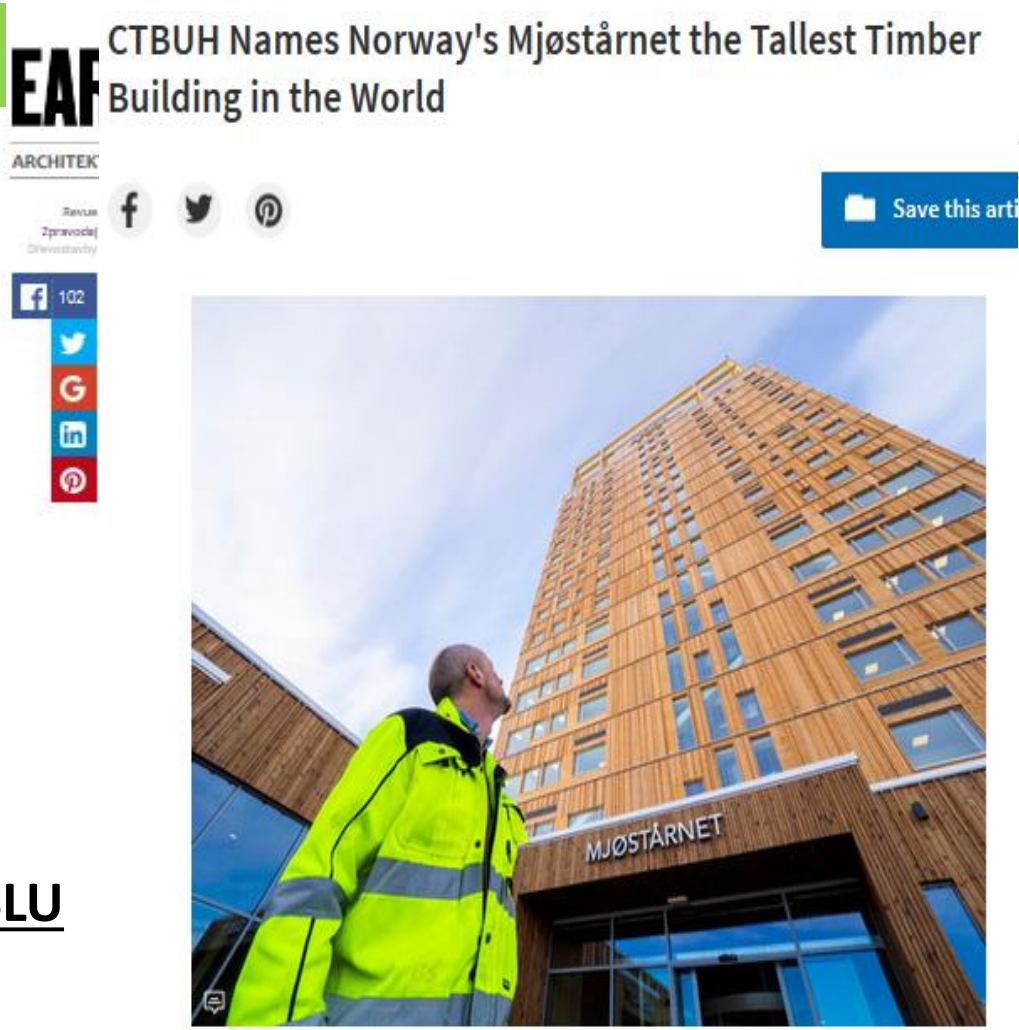

Kupujme dřevěné produkty, využívejme dřevěné konstrukce, stavme dřevostavby.
Dejme dřevu přednost před plastem, ocelí a betonem …
Dřevo je naše cesta …
… je vstupenkou do zdravé a udržitelné budoucnosti.
Obce a města mohou již nyní upřednostnit dřevo jako obnovitelnou surovinu ve veřejných stavbách
Lesy jsou naše národní bohatství. A proto se dřevo musí stát národní surovinou se strategickým významem.

Maximální využívání českého dřeva v tuzemském průmyslu a ve stavitelství

Každoroční růst exportů dříví bez přidané hodnoty

(Zdroj: ČSÚ)

Stavba bude mít 24 podlaží a vyroste do 84 metrů. Investice skupiny Kerbler Gruppe činí 65 milionů eur. [illegible] větších městských

NEDOSTATEČNÉ VYUŽITÍ DŘEVA VE STAVEBNICTVÍ A V PRŮMYSLU

… malá poptávka české veřejnosti po českém dřevu

Dřevo fixuje CO2!

Poměr využití dřeva jako atribut pro hodnocení při výběrových řízeních!

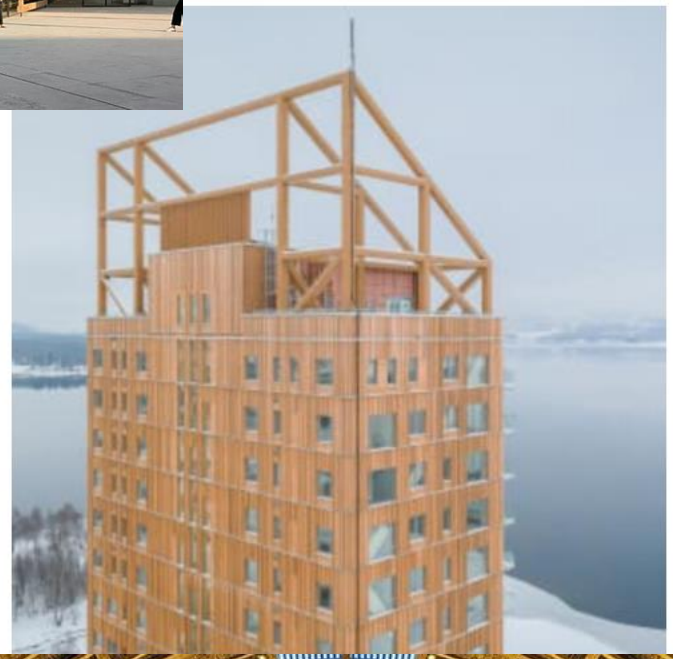

Dřevo může být všude kolem nás a bude to skvěle vypadat!

Umět ocenit společenský význam lesů – jejich multifunkčnost

To znamená nehledět jen na zisk z hospodaření ...

Ocenit vlastníkům lesů ekosystémové služby za jejich péči o multifunkční lesy ....

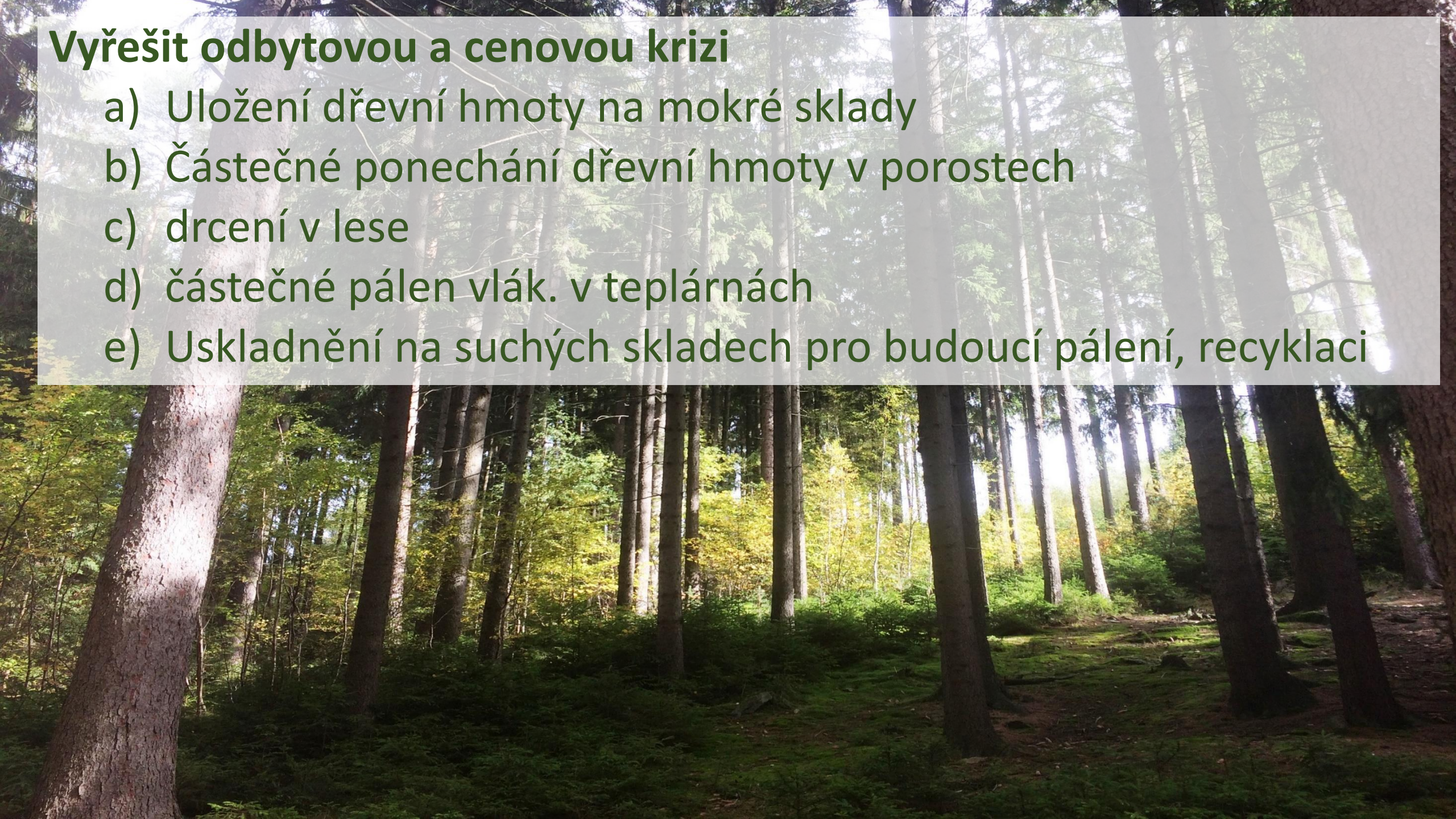
A o ekosystémových službách se už začalo veřejně diskutovat …

Vlastníci lesů nemohou být živeny jen z příjmů prodeje dřeva, protože

- **lesy plní i jiné funkce – důležitější**
- **tenčí se zásoba (smrku a borovice)**
- **v poměru těžeb bude převládat neplánované těžby**
- **řada majitelů už vlastní jen holiny, suché lesy či mladé lesy – nulový příjem a jen náklady**
- **aktuálně nevíme, jaké lesy v budoucnu udolají a jaké dřeviny bude požadovat průmysl – proto pěstujme les s přirozenou skladbou**

Skladba lesů	smrk	jedle	borovice	dub	buk
Přirozená	11,2	19,8	3,4	19,4	40,2
Současná	50,3	1,1	16,3	7,2	8,4
Doporučovaná	36,5	4,4	16,8	9	18

Vyřešit odbytovou a cenovou krizi

a) Uložení dřevní hmoty na mokré sklady
b) Částečné ponechání dřevní hmoty v porostech
c) drcení v lese
d) částečné pálen vlák. v teplárnách
e) Uskladnění na suchých skladech pro budoucí pálení, recyklaci

Lék na nadbytek dřeva. Uložme tisíce pokácených stromů pod vodu, apeluje Pařík

Celorepublikově snížit stavy spárkaté zvěře a zlepšit úživnosti honiteb

Okus zvěří – tvorba „bonsají“ – ztráty na kvalitě stromů a na přírůstu

Každoroční náklady všech vl. Lesů proti škodám zvěří se blíží k 1 mld. Kč

Kde je přirozená obnova?
Je jen za plotem

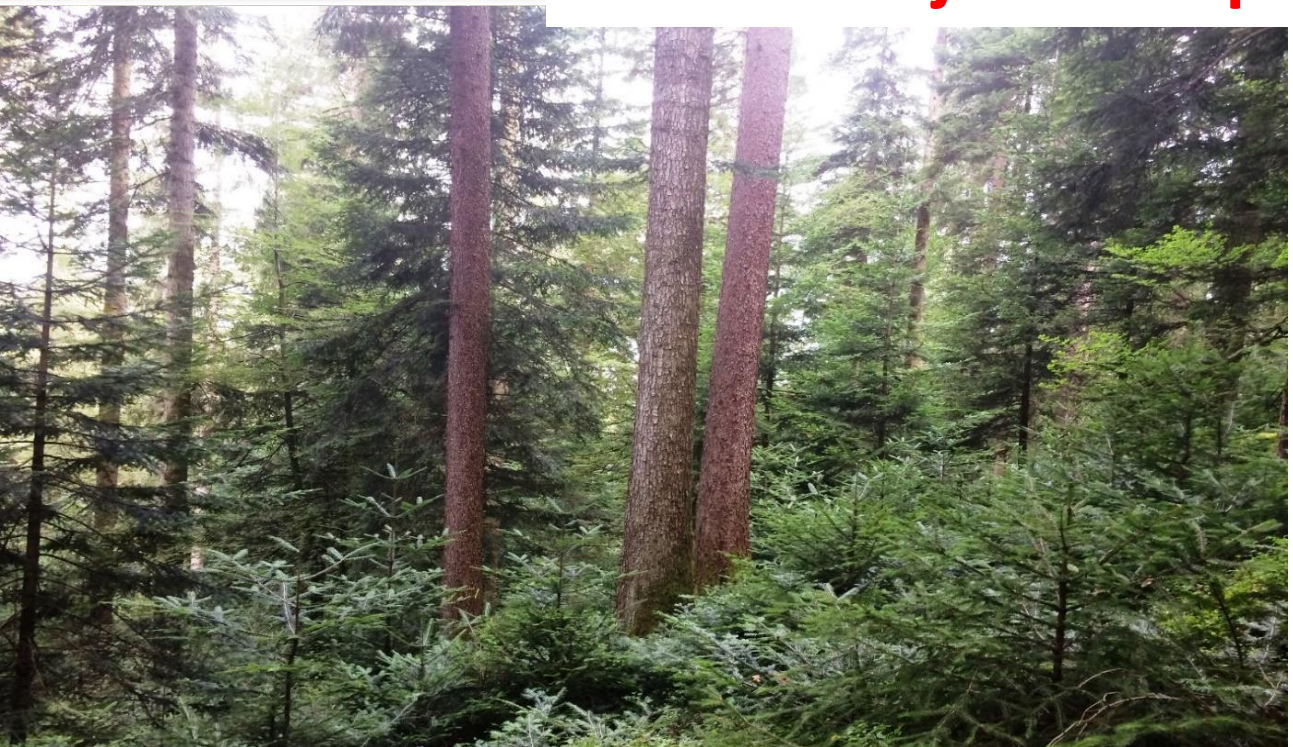
7. Lesnicko-dřevařská vize

- Změna návyků společnosti – podpora zpracování a využívání dřeva
  - Daňové zvýhodnění
  - Upřednostnění ve výběrových řízeních
  - Budování výškových dřevostaveb
- Dřevo a dřevěné produkty a stavby budou brány jako nástroje ke zmírnění klimatické změny – dřevo kam se podíváš
- Přeprava kulatiny po celé Evropě bude společensky odmítnuta, prioritou se stane - používání dřeva z místních zdrojů.
- Dodávky tepla a energie budou stále více využívány z domácí dřevo z:
  - Šetrně obhospodařovaných lesích
  - Agrolesnických systémů
- Umění dlouhodobě skladovat dřevní hmotu a efektivně ji recyklovat či pálit

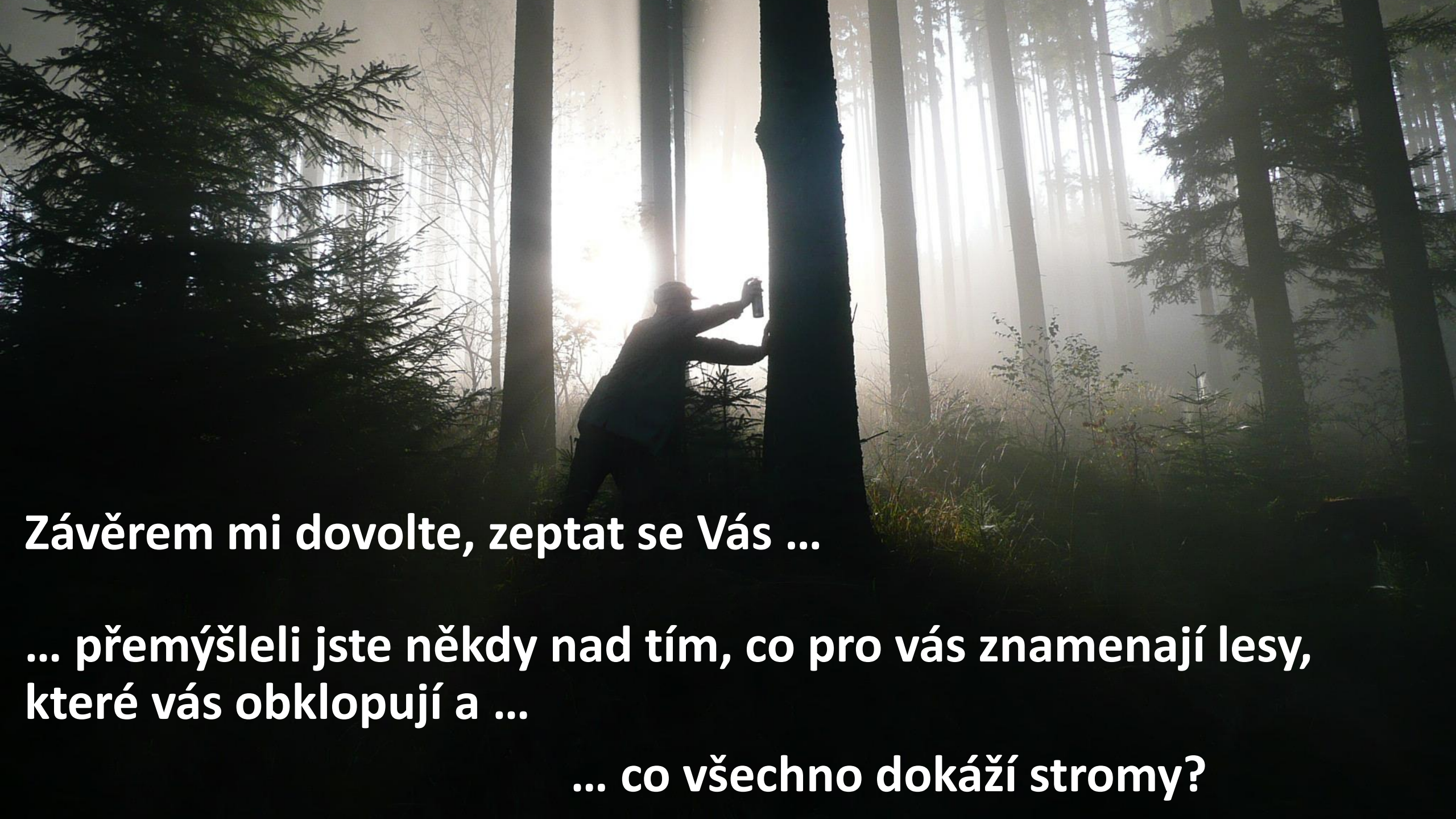

A co je nutné proto udělat … ?

Závěrem

Závěrem mi dovolte, zeptat se Vás …

… přemýšleli jste někdy nad tím, co pro vás znamenají lesy, které vás obklopují a …

… co všechno dokáží stromy?

Lesnické a agrolesnické poradenství

Ing. Aleš Erber

tel. + 420 731 533 142
E-mail: a.erber@centrum.cz

Web: www.aleserber.cz

Obhospodařuji lesy odpovědným a **přírodě bližším** způsobem **převyšující** zaběhlé standardy.

Zajišťuji revitalizaci **zemědělské půdy** v principech **agrolesnických systémů**.

Člen výboru pro životního prostředí, zemědělství a venkov zastupitelstva **Pardubického kraje**.